

panorama legnicka

www.legnica.naszemiasto.pl

Nr 36

LEGNICA

Prokuratura zarzuca biznesmenowi zlecenie podpalenia samochodów legnickiej urzędniczki

Takiego ataku na władzę u nas
jeszcze nie było. Czym naraziła
się inspektor nadzoru
budowlanego? **str. 3**

FOT. POLICJA LEGNICA

ROZRYWKA

FOT. PIOTR KRZYZANOWSKI

Weekendowa fiesta. Imieniny Ulicy, Święto Ogórka i folklor

Od piątku do niedzieli na Legniczan czekają
atrakcje na ulicy Najświętszej Marii Panny **str. 6**

SPORT

Miedź w dwumeczu
słabsza od Chrobrego
Głogów. Koniec
przygody z Pucharem
Polski **str. 18**

LEGNICA

Na powitanie nowego roku
szkolnego prezydent wręczył
stypendia. Wsparcie otrzymało
242 uczniów legnickich szkół **str. 7**

LEGNICA

Młoda legniczanka
stanie przed sądem
za to, że pobiła dzieci,
które rozmawiały
po ukraińsku **str. 4**

Nr ISSN 1234-5393
Nr indeksu 272655

Ukradli szafę pancerną! W środku broń i amunicja

Monika Fajge
Legnica

Osiem zatrzymanych osób i trzy areszty. Sprawcy ukradli szafę pancerną z bronią palną i amunicją, sporo wartościowych przedmiotów i gotówkę.

Do zdarzenia tego doszło na terenie powiatu lubińskiego. Sprawcy włamali się do domu jednorodzinnego, skąd ukradli między innymi szafę pancerną. W środku była broń palna i amunicja.

Ich łupem padły także pieniądze w kwocie 20 tysięcy złotych, sprzęt sportowy oraz fotograficzny i inne wartościowe przedmioty. Łączną wartość strat właściciel oszacował na blisko 100 tysięcy złotych - informuje podkom. Sylwia Serafin, oficer prasowy KPP w Lubinie.

Nad sprawą pracowali kontrterrorysty z Wrocławia

i Opla, którzy siłowo weszli do kilku mieszkań na terenie powiatu legnickiego. Funk-

cjonariusze zatrzymali aż osiem osób. Wśród nich jest m.in. 37-letni mieszkaniec

Legnicy, poszukiwany do obycia kary 1,5 roku pozbawienia wolności. W jego mieszkaniu znaleziono znaczne ilości środków odurzających i substancji psychotropowych.

Podejrzani o dokonanie kradzieży z włamaniem są dwaj Legniczanie, 33- i 42-latek. Wśród ośmiu zatrzymanych osób znalazła się również 27-letnia obywatelka Białorusi.

Ta realizacja była wynikiem współpracy kilku policyjnych jednostek. Od pierwszych czynności na miejscu przestępstwa, przez pracę techników kryminalistyki, ustalenia operacyjne i procesowe lubińskich i legnickich kryminalnych, po działania związane z zatrzymaniem podejrzanych i późniejszym odzyskaniem całości skradzionego mienia, w tym broni i amunicji - funkcjonariusze konsekwentnie realizowali kolejne etapy sprawy.

Sledztwo jest w toku. Policjanci pod nadzorem prokuratora nadal wykonują czynności do tej sprawy. Funkcjonariusze nie wykluczają kolejnych zatrzymań kwituje podkom. Sylwia Serafin.

LEGNICA

Inauguracja Roku Szkolnego 2026/2027

2 września z kościoła Matki Bożej Częstochowskiej na Przybłokowie wyruszyła do Krzeszowa Piesza Pielgrzymka Osób Niepełnosprawnych. Na trasę liczącą 60 kilometrów wyszło około 30 osób z Legnicy, Chojnowa, Wrocławia i okolicznych miejscowości. Przed nimi były trzy etapy: z Legnicy do Jawora, z Jawora do Gostkowa oraz z Gostkowa

do Krzeszowa. 4 września pielgrzymi dotarli do sanktuarium Matki Bożej Łaskawej. Na sobotę zaplanowano w Krzeszowie doroczne spotkanie osób z niepełnosprawnościami z całej diecezji legnickiej. Przewodnikiem jest ks. Tomasz Filipek, diecezjalny duszpasterz osób z niepełnosprawnością - informuje portal legnickiej diecezji.

TEL. 573 845 562/PONIEDZIAŁKI I ŚRODY, GODZ. 14-18

Bezpłatny telefon porad prawnych dla dolnośląskich seniorów. Skorzystaj!

Aby skorzystać z bezpłatnej porady prawnej wystarczy zadzwonić pod nr 573 845 562, a po odsłuchaniu komunikatu wcisnąć cyfrę „1”. Z Telefonicznego Punktu Porad Prawnych mogą korzystać osoby, które ukończyły 60. rok życia i mieszkają w woj. dolnośląskim. Dyżury - w poniedziałki i środy, w godz. 14-18. Celem Telefonicznego Punktu Porad Prawnych dla seniorów jest m.in. zapewnienie możliwości uzyskania porady osobom starszym, także seniorom, których nie stać na opłatę porady.

ZGŁOŚ AWARIĘ/USTERKĘ W MIEŚCIE: (76) 729 99 95

Legnicki Telefon Pierwszego Kontakt

Mieszkańcy Legnicy mogą zgłaszać usterki i awarie związane z infrastrukturą komunalną. Zgłosić można:

- uszkodzone latarnie;
- uszkodzone ławki;
- uszkodzone elementy placów zabaw;

dziury i ubytki w drogach;

- porzucone wraki pojazdów;
- rozrzucone śmieci;
- dzikie wysypiska.

Zgłoszenia będą przekazywane do odpowiednich służb.

W PALMIARNI - WYŚCIG Z CZASEM

Trwa rewitalizacja Palmiarni. Teraz ekipy szklą zabytkowy obiekt. Pracy zostało jeszcze bardzo dużo. Tymczasem zgodnie z zapowiedziami ratusza, rewitalizacja Palmiarni ma zakończyć się w październiku 2026 r. Plan rewitalizacji zakłada odnowienie i wzmocnienie konstrukcji oraz oszklenie obiektu. Palmiarnia zyska też nową instalację grzewczą, system nawadniania i oświetlenia, przebudowane zostanie także oczko wodne wewnątrz. Przypomnijmy, że remont rozpoczął się w 2020 roku, a od ub. roku trwa ostatni etap.

Piotr Krzyżanowski

panorama
legnicka

Nakład do 1000 egz.

SZEF REDAKCJI LOKALNEJ: Mateusz Różański, m.rozanski@gazeta.wroc.pl; BIURO OGŁOSZEŃ: Michał Jarema, tel. 514 800 870, michal.jarema@polskapress.pl;

PRENUMERATA: tel. 71 727 62 37; DRUK: Polska Press Oddział Poligrafia, 41-203 Sosnowiec Miłowice, ul. Baczyńskiego 25a. WYDAWCA Polska Press Sp. z o.o. ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa, tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10.

PREZES ZARZĄDU POLSKA PRESS GRUPY Zenon Nowak. PREZES MAKROREGIONU Robert Glinkowski. PROJEKT GRAFICZNY Tomasz Bocheński

POLSKA
PRESS
GRUPA

© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.polskatimes.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

POWIAT LEGNICKI

W odwecie zlecał podpalenia. Spłonęły trzy samochody legnickiej urzędniczki

Seria podpałów była zemstą na inspektorze, która kwestionowała prawo domu seniora do funkcjonowania. Za zniszczone pojazdy odpowiada kilka osób. Działy na zlecenie biznesmena, który ma znacznie więcej na sumieniu

Aneta Kolesińska

Prokuratura Rejonowa w Legnicy prowadzi śledztwo w sprawie podpałów samochodów, których używała urzędniczka pełniąca funkcję powiatowego inspektora nadzoru budowlanego w Legnicy. Funkcjonariusze łącznie zatrzymali trzech mężczyzn oraz kobietę.

W odwecie zlecił podpalenie samochodów urzędniczki

Do podpałów doszło 30 czerwca i 13 sierpnia 2026 r. W wyniku działań Dawida A., Marcina O. oraz Karoliny A. spłonęły pojazdy marki Lexus, Renault i Mitsubishi. Płomienie uszkodziły również elewację budynku mieszkalnego. Łączna wartość strat przekroczyła 300 tysięcy złotych.

Podpalenia miał zlecić Marek Ś., 53-letni mieszkaniec gminy Legnickie Pole i prezes spółki prowadzącej dom seniora pod Legnicą. Jak ustalili śledczy, poprosił swoją bliską znajomą Karolinę A., by znalazła kogoś, kto podejmie się podpałów. Ta nakłoniła do tego swojego brata Dawida A.

Podpalenia były odwetem za czynności podejmowane przez organy nadzoru budowlanego wobec Marka Ś., prowadzącego dom seniora k. Legnicy. Nadzór stwierdził bowiem samowolę budowlaną i nakazał rozbiorę obiektu. - Sąd zastosował wobec 53-latka tymczasowe aresztowanie na 3 miesiące. Podejrzany miał wskazywać na problemy związane z czynnościami podejmowanymi przez pokrzywdzoną w ramach sprawowanego nadzoru budowlanego nad obiektem domu opieki - przekazuje Liliana Łukasiewicz, rzeczniczka Prokuratury Okręgowej w Legnicy.

Po podpaleniach Dawid A. otrzymał zapłatę od zleceniodawcy w wysokości 2,5 tys. zł, z czego 500 zł przekazał Marcinowi O.

Zatrzymanym grozi nawet do 10 lat więzienia

Prokurator przedstawił Markowi Ś. dwa zarzuty podżegania do zniszczenia mienia; ten nie przyznał się i odmówił składania wyjaśnień. 38-letnia Karolina A. również usłyszała ten sam zarzut, jednak przyznała się i złożyła obszernie wyjaśnienia, z których jasno wynika, że to Marek Ś. zlecał podpalenia, a następnie za nie zapłacił.

Wobec niej zastosowano policyjny dozór, zakaz opuszczania kraju, zakazu kontaktowania się ze współpo-

Spłonęły trzy samochody używane przez powiatowego inspektora nadzoru budowlanego w Legnicy

W wyniku podpałów aut i elewacji budynku powstały szkody rzędu 300 tysięcy złotych

Trzech mężczyzn trafiło do aresztu tymczasowego. Karolina A. ma zakaz opuszczania kraju

dejrzanymi oraz poręczeniem majątkowe. 36-letni Marcin O. usłyszał zarzut zniszczenia mienia wspólnie

i w porozumieniu z Dawidem A. i nie przyznał się do popełnienia przestępstwa.

Nie zaprzeczył jednak, że był z Dawidem A. na miejscu podpalenia. Twierdził, że nie wiedział, po co tam

jedzie; jednocześnie przyznał, że dostał za to 500 złotych.

Wszystkich mężczyzn tymczasowo aresztowano. Markowi Ś., Karolinie A. i Dawidowi A. grozi kara od roku do 10 lat więzienia, a Marcinowi O. od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności.

- Kierując wnioskiem o areszt wobec Marka Ś., prokurator nie tracił z pola widzenia jego dotychczasowego funkcjonowania w społeczeństwie, a przede wszystkim rażącego łamania norm prawa administracyjnego i karnego, tj. prowadzenia bez zezwolenia domu seniora, nawet pomimo wymierzenia kar pieniężnych, utrudnianie organom PINB kontroli budowlanych czy też zaniechania w opiece nad pensjonariuszami - dodaje prokurator Łukasiewicz.

Marek Ś. ma sporo na sumieniu

Marek Ś. w czerwcu usłyszał zarzuty o trzykrotnym utrudnianiu kontroli PINB. Początkowo nie stawiał się na wezwania, dlatego prokurator zdecydował o jego zatrzymaniu i doprowadzeniu. Ostatecznie podejrzany zgłosił się sam. Nie przyznał się do winy i złożył wyjaśnienia. Grozi mu za to do roku więzienia.

W czerwcu prokuratura skierowała też do sądu akt oskarżenia dotyczący narażenia jednej z pacjentek domu opieki na niebezpieczeństwo utraty życia, do czego doszło w 2024 r. Za ten czyn grozi do 5 lat więzienia. W lipcu sąd wydał wyrok nakazowy i wymierzył Markowi Ś. 14 tys. zł grzywny. Prokurator uznał karę za rażąco łagodną i złożył sprzeciw, sprawa będzie więc rozpatrywana ponownie w normalnym procesie.

Prokuratura dwukrotnie zawiadamiała o konieczności kontroli placówki Marka Ś. W efekcie wojewoda nakładał na niego kary pieniężne. Mimo tego, wg prokuratury, placówka nadal działa bez wymaganego zezwolenia.

Od 17 sierpnia prowadzone jest także nowe śledztwo dotyczące stanu technicznego domu seniora i bezpieczeństwa jego mieszkańców. - Śledczy sprawdzają również, czy sposób funkcjonowania placówki mógł doprowadzić do zagrożenia epidemiologicznego. Na tym etapie postępowanie prowadzone jest w sprawie, a nie przeciwko konkretnej osobie - dodaje prokurator.

Zbiórka odpadów: odzież i tekstylia

Redakcja
Legnica

W dniach 7-14 września mieszkańcy Legnicy będą mogli pozbyć się niepotrzebnych tekstyliów i odzieży.

Zbiórka ma charakter selektywny, a przygotowane rzeczy należy wystawiać przy zasiekach śmietnikowych w specjalnych workach koloru różowego/czerwonego.

Do odpadów tekstylnych i odzieżowych zaliczają się m.in.: pościel, koce, obrusy i zasłony,

odzież (koszule, spodnie, kurtki, bielizna),

obuwie oraz galanteria tekstylna i skórzana (np. rękawiczki, apaszki, szale), akcesoria, takie jak damskie torebki, torby czy szaszetki, zabawki typu pluszaki i szmacianki.

Uwaga: Rzeczy nie mogą być mokre, wilgotne ani mocno zabrudzone substancjami takimi jak oleje, smary, odchody, kleje czy emulsje przemysłowe. Dopuszczalne są zwykłe plamy czy przebarwienia, jednak materiały nie mogą zawierać resztek wyżej wymienionych substancji chemicznych i uciążliwych zanieczyszczeń. Prosimy o wystawienie worków maksymalnie na 24h przed zbiórką.

Legniczanka stanie przed sądem za to, że pobiła dzieci, bo mówiły po ukraińsku

Karolina Kwiatek
Legnica

Po 1,5 miesiąca od ataku prokuratura zapowiada skierowanie do sądu aktu oskarżenia w tej sprawie. Karolinie O. grozi nawet 7,5 roku więzienia.

Wracamy do sprawy ataku na troje dzieci z Ukrainy (dwie dziewczynki i chłopiec w wieku 13 lat), o której w połowie lipca 2026 roku mówiła cała Polska. Legnicka prokuratura jest na końcowym etapie śledztwa przeciwko Karolinie O. Postępowanie jest prowadzone w sprawie dyskryminacji narodowościowej i pobicia.

Liliana Łukasiewicz, rzeczniczka prasowa Prokuratury Okręgowej w Legnicy, informuje, że poszkodowane 13-latkę zostały już przesłuchane przed Sądem.

- Dzieci potwierdziły okoliczności, które wcześniej zostały przekazane przez ich matkę. Z tego co mówią wynika, że zachowanie pani, która usłyszała zarzuty, było agresywne i przewijały się wątki ksenofobiczne - potwierdza prokurator Liliana Łukasiewicz.

Jak informowaliśmy Czytelników, do zdarzenia miało dojść na placu zabaw przy basenie Delfinek w Legnicy,

Plac zabaw przy basenie Delfinek w Legnicy. To właśnie tam 26-latkę miała uderzyć dzieci za to, że nie mówiły po polsku

gdzie bawiło się sześciorgo dzieci z Ukrainy w wieku 13-14 lat. Rozmawiały ze sobą w ojczystym języku, co miało się nie spodobać Karolinie O. (26-latkę przebywała na placu zabaw ze swoimi córkami - red.). Kobieta kazała im mówić po polsku.

Z relacji matki jednej z poszkodowanych dziewczynek wynika, że 26-latkę próbowała wyrzucić dzieci z dmuchańca, co spowodowało kolejną dyskusję. Finalnie nastolatki przeniosły się w miejsce, gdzie wcześniej bawiła się córka Karoliny O. 26-latkę zostawiła tam piłkę.

- Kobieta uznała, że nastolatki mają obowiązek jej tę piłkę podać. Dzieci odpowiedziały „nie”, więc sama ją zabrała. Nastolatki śmiały się między sobą z czegoś zupełnie innego, ale ten śmiech rozszłościł kobietę - opisuje w mediach społecznościowych matka jednej z poszkodowanych. Później doszło do rękoczynów.

Po złożeniu zeznań przez matki pokrzywdzonych 13-latek oraz zabezpieczeniu monitoringu miejskiego z nagraniem przebiegu całego zdarzenia, prokurator uznał, że istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa dyskry-

minacji i wszczął śledztwo w sprawie zastosowania przemocy wobec pokrzywdzonych, małoletnich dzieci narodowości ukraińskiej - 2 dziewczynki i jednego chłopca, poprzez uderzenie pięścią oraz otwartą dłonią w twarz, motywowanego pobudkami ksenofobicznymi - informowała legnicka prokuratura.

Podejrzana, która jest 26-letnią bezrobotną matką 2 dzieci, przyznała się do uderzenia, ale zaprzeczyła, że to ze względu na narodowość nastolatków. O dalszym losie Karoliny O. zadecyduje Sąd. Kobiecie grozi 7,5 roku więzienia.

REKLAMA

0011577563

Wójt Gminy Ruja

informuje,

iż w dniu 8.09.2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Ruja zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o II przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości położonej w granicach działki:

- **152/2** obręb geodezyjny **Usza** – nieruchomość rolna, zabudowana (bez budynków).

Cena nieruchomości wynosi: 9 700,00 zł
Wadium do przetargu wynosi: 970,00 zł
Minimalne postąpienie wynosi: 97,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 8.10.2026 roku w Urzędzie Gminy Ruja, 59-243 Ruja 23, pok. nr 5 o godzinie 9.00.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest:

Wpłacenie wadium, na konto Gminy Ruja

nr 58 9589 0003 0010 6441 2000 0030,

z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby środki pieniężne znalazły się na koncie Gminy Ruja najpóźniej **do dnia 5.10.2026 r.** z dokładnym określeniem w tytule wpłaty – **II przetarg nieograniczony oraz obręb i numer geodezyjny nieruchomości, na którą jest wpłacane,** a w przypadku dokonywania wpłaty przez inną osobę niż uczestnik przetargu - dodatkowo imię i nazwisko osoby biorącej udział w przetargu (za którą jest realizowana wpłata).

Szczegółowych informacji w przedmiocie sprzedaży można uzyskać pod numerem telefonu 76 858 03 11 wew. 31.

Wójt Gminy Ruja

informuje,

iż w dniu 8.09.2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Ruja zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o I przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości położonej w granicach działki:

- **113/4** obręb geodezyjny **Tyniec Legnicki** - nieruchomość rolna, zabudowana

Cena nieruchomości wynosi: 22 000,00 zł
Wadium do przetargu wynosi: 2 200,00 zł
Minimalne postąpienie wynosi: 220,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 8.10.2026 roku w Urzędzie Gminy Ruja, 59-243 Ruja 23, pok. nr 5 o godzinie 10.00.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest:

Wpłacenie wadium, na konto Gminy Ruja

nr 58 9589 0003 0010 6441 2000 0030,

z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby środki pieniężne znalazły się na koncie Gminy Ruja najpóźniej **do dnia 5.10.2026 r.** z dokładnym określeniem w tytule wpłaty – **I przetarg nieograniczony oraz obręb i numer geodezyjny nieruchomości, na którą jest wpłacane,** a w przypadku dokonywania wpłaty przez inną osobę niż uczestnik przetargu - dodatkowo imię i nazwisko osoby biorącej udział w przetargu (za którą jest realizowana wpłata).

Szczegółowych informacji w przedmiocie sprzedaży można uzyskać pod numerem telefonu 76 858 03 11 wew. 31.

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Na drogach Dolnego Śląska można już spotkać nowe oznakowane radiowozy BMW M340i xDrive. Nowoczesne pojazdy będą wykorzystywane przez drogówkę.

Nowe radiowozy trafiły do Wydziałów Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej i Miejskiej Policji we Wrocławiu, ale także komend Miejskich w Wałbrzychu, Legnicy i Jeleniej Górze. Nowych aut jest dziewięć.

Radiowozy to najnowsza odsłona BMW wyposażona w sześciocylindrowy silnik o pojemności trzech litrów, który generuje blisko 400 koni mechanicznych. Napęd

Na Dolny Śląsk trafiło 9 nowych BMW z 6-cylindrowymi silnikami (400 KM)

wszystkich kół zapewnia przyczepność także w trudnych warunkach. Każdy z nich został adaptowany do policyjnych potrzeb, otrzy-

mując specjalne wyposażenie. Na pokładach maszyn zamontowano wiele urządzeń ułatwiających codzienną służbę, a także wszelkie do-

stępne systemy bezpieczeństwa. Wszystkie te cechy tworzą z aut odpowiednie narzędzia do dbania o bezpieczeństwo na naszych drogach.

KGHM świętuje razem z mieszkańcami

Grażyna Szyszka
Legnica

12 września Lubin stanie się miejscem świętowania 65-lecia Polskiej Miedzi i 80-lecia Zagłębia Lubin. Będzie można poznać KGHM od środka i spędzić czas z rodziną.

65 lat przedsiębiorstwa KGHM Polska Miedź S.A. i 80 lat klubu sportowego Zagłębie Lubin to dwie rocznice, które łączą historię, ludzi i region.

Z tej okazji 12 września na terenie przy Stadionie Zagłębia Lubin odbędzie się Święto KGHM – wydarzenie skierowane do pracowników Grupy KGHM, ich rodzin, kibiców oraz wszystkich mieszkańców Zagłębia Miedziowego.

Poznaj KGHM od środka

Jednym z najważniejszych punktów wydarzenia będzie Miasteczko Spółek Grupy Kapitałowej KGHM.

Pod hasłem „Miedź ma wiele głosów” blisko 20 spółek zaprezentuje swoją działalność, pokazując różnorodność Grupy – od przemysłu, energetyki i logistyki, przez badania i nowe technologie, aż po ochronę zdrowia, gastronomię i działalność uzdrowską.

FOT. GRAŻYNA SZYSZKA

12 września KGHM zaprezentuje swoje firmy i zaprosi do zabawy

Swoje strefy przygotowują m.in.:

KGHM ZANAM, PeBeKa, KGHM CUPRUM, INOVA Centrum Innowacji Technicznych, Centrum Badań Jakości, Energetyka, NITROERG, MERCUS Logistyka, POL-MIEDŹ TRANS, KGHM Linie Kolejowe, Miedziowe Centrum Zdrowia, Lubinpex oraz spółki uzdrowskowe należące do Grupy KGHM.

Na odwiedzających czekać będą prezentacje, pokazy, aktywności i spotkania ze specjalistami.

Będzie można zajrzeć „od kuchni” do codziennej pracy spółek, poznać wykorzystywane przez nie technologie i przekonać się, jak ich działalność wpływa na rozwój KGHM oraz całego regionu.

Historia, sport i dobra zabawa

Święto KGHM to jednak nie tylko prezentacja Grupy. Na uczestników czekać będzie strefa KGHM Experience, rodzinne atrakcje, aktywności edukacyjne, wystawy historyczne oraz spotkania z legendami Zagłębia Lubin.

Nie zabraknie również programu scenicznego poświęconego historii Polskiej

Miedzi i Zagłębia Lubin. Będzie to okazja, by wspólnie przypomnieć najważniejsze momenty, ludzi i wydarzenia, które przez dziesięciolecia kształtowały tożsamość regionu.

KGHM zaprasza w godzinach 12:00–18:00. Wstęp bezpłatny.

Odrobina historii

W 1957 roku, pod Sieroszowicami, znaleziono bogate złoża rudy miedzi. Do zagospodarowania odkrycia Jana Wyżykowskiego w 1960 roku powołano „Zakłady Górnicze Lubin w budowie”, przekształcone 1 maja 1961 roku w „Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi w budowie”. W skład KGHM wcielono także dwie kopalnie miedzi ze starego zagłębia (zamknięte w 1973 r. – „Lena” i w 1987 r. – „Konrad”). Zadaniem kombinatu była budowa kopalń, zakładów wzbogacania rud, hut miedzi oraz zakładów pomocniczych i zaplecza socjalnego. Wkrótce rozpoczęto budowę pierwszej kopalni: Zakładów Górniczych „Lubin”. Dobranie się do złóż nie było łatwe. Występowały w nim częste uskoki, ale przede wszystkim woda, która pojawiała się na wszystkich piętrach geologicznych.

©P

Rada Miejska Legnicy: w kilka minut zdecydowali o milionach

Redakcja
Legnica

Ponad 12,6 mln zł – na taką kwotę Rada Miejska dokonała 31 sierpnia zmian w budżecie miasta. Jak będą wydane te pieniądze?

Środki pochodzą z dotacji oraz są wynikiem przesunięć między działami budżetu, a zostaną przeznaczone na ważne inwestycje w mieście.

Wprowadzono do budżetu ponad 11,7 mln zł dotacji na modernizację dróg, w tym ponad 10,2 mln zł na przebudowę ulicy Iwaskiewicza.

Z kolei na modernizację zaplecza szatniowo-sanitarnego w hali sportowej przy ulicy Sejmowej zostanie przezna-

czonych 1,34 mln zł. Szczegóły dot innych celów podajemy poniżej:

Miasto otrzymało również dotację z Banku Gospodarstwa Krajowego na zrealizowaną inwestycję TBS-u – blok mieszkalny przy ul. Makużyńskiego 10-12. Kwota nieco ponad 848 tysięcy złotych zostanie wniesiona, jako wkład pieniężny do spółki TBS, którego miasto Legnica jest znaczącym udziałowcem.

Wprowadzono do budżetu także środki w wysokości 42 tysięcy złotych otrzymane z budżetu województwa dolnośląskiego na realizację programu profilaktyki wczesnego wykrywania osteoporozy.

Sesja trwała niespełna dziesięć minut.

REKLAMA

0011577502

STAROSTA LEGNICKI
59-220 Legnica, pl. Słowiański 1

Legnica, dnia 24 sierpnia 2026 r.

AB.673.2.5.2026.AJ.5

OBWIESZCZENIE STAROSTY LEGNICKIEGO

Na podstawie art. art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 311), oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1691),

zawiadamiam

że na wniosek inwestora – Zarządu Powiatu Legnickiego z siedzibą przy pl. Słowiańskim 1, 59-220 Legnica, działającego przez Pełnomocnika ustanowionego w osobie Zbigniewa Choryłka w dniu 29 lipca 2026 r. zostało wydane postanowienie o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji Starosty Legnickiego nr 204/26 z dnia 4 maja 2026 r. zatwierdzającej projekt budowlany pn.: „Przebudowa i rozbudowa odcinka drogi powiatowej nr 2611D w m. Goślinów, w ramach zadania „Modernizacja drogi powiatowej nr 2611D Gniewomirowice-Goślinów”.

Informuję, że strony mają prawo do zapoznania się z treścią ww. postanowienia w siedzibie Organu administracji publicznej, tj. w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Legnicy, pokój nr 336, w obecności pracownika tego organu, zgodnie z art. 73 § 1 i § 1a ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Na niniejsze postanowienie przysługuje stronom prawo do wniesienia zażalenia do Wojewody Dolnośląskiego za pośrednictwem Starosty Legnickiego w terminie 7 dni od daty otrzymania postanowienia.

W myśl art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

REKLAMA

0011459126

**ZŁOMOWANIE
POJAZDÓW**
tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Policjant ze Złotoryi najlepszy spośród policjantów w 14. Letnim Biegu Piastów

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Sportowa rywalizacja, wymagająca górską trasę i ponad 440 zawodników podczas 14. Letniego Biegu Piastów na Polanie Jakuszyckiej.

Bardzo dobrze zaprezentował się funkcjonariusz Komendy Powiatowej Policji w Złotoryi. St. asp. Krzysztof Korpecki zwyciężył w klasyfikacji policjantów.

30 sierpnia w ramach 14. Letniego Biegu Piastów rozegrano między innymi „Jakuszycką 13” – I Mistrzostwa Polski Służb Mundurowych w biegu górskim oraz I Policynny Letni Bieg Piastów.

Na 13-kilometrowej trasie zawodnicy musieli wykazać się

nie tylko szybkością, ale przede wszystkim wytrzymałością i umiejętnością odpowiedniego rozłożenia sił.

St. asp. Krzysztof Korpecki z Komendy Powiatowej Policji w Złotoryi, który spisał się znakomicie. W klasyfikacji policjantów zajął I miejsce w kategorii policjantów, a w klasyfikacji Open w swojej grupie wiekowej uplasował się na bardzo dobrym 7. miejscu.

To efekt systematycznych treningów, determinacji i konsekwencji w przygotowaniach. Sukces jest tym cenniejszy, że funkcjonariusz rywalizował z licznym gronem zawodników reprezentujących różne służby mundurowe.

Sportowa rywalizacja była również okazją do integracji przedstawicieli służb oraz promocji aktywnego stylu życia.

FOT. KAMIL SZPATOWSKI/KPP ZŁOTORYJA

Krzysztof Korpecki: 1. m. wśród policjantów i 7. open

Dla policjantów dobra kondycja fizyczna ma szczególne znaczenie – sprawność i wy-

trzymałość są ważnymi elementami przygotowania do codziennej służby.

LEGNICA 11-13 WRZEŚNIA RATUSZ I LCK ZAPRASZAJĄ NA TRZYDNIOWY MARATON ROZRYWKI, MUZYKI I TRADYCJI

Radosna zabawa na koniec lata 2026

Redakcja
Legnica

Czeka nas Święto Ogórka, Imieniny Ulicy i Kto siedzi na miedzi(-y). A całość pod hasłem: Ulica Najświętszej Marii Panny – Kulturalne serce miasta.

Piątek upłynie nam pod znakiem Legnickiego Święta Ogórka, 11 września.

Piątek z ogórkiem i starą tradycją

W planach jest barwny korowód z Ogórkiem na czele (o godz. 17.00), widowiskowe „Wielkie Kiszenie” oraz pokaz kulinarny, który poprowadzi Orson Hejnowicz. Piątkowy wieczór rozgrzeją koncertowe występy zespołów Kminek (g. 19) oraz Brathanki (g. 20.30). Przypomnijmy, że Święto Ogórka wywodzi się

Ania Dąbrowska zaśpiewa w sobotni wieczór

z przedwojennych tradycji „ogórkowych” Legnicy, której okolice znane były z uprawy i przetwórstwa tego warzywa.

Imieniny Ulicy Najświętszej Marii Panny

Sobota, 12 września, upłynie pod znakiem Imie-

Piątkowe imprezy rozpocznie korowód z Ogórkiem

nin Ulicy NMP. Fani czterech kółek z pewnością docenią pokaz tuningowanych samochodów przygotowany przez Widely Low Legnica.

Nie zabraknie lokalnych akcentów tanecznych w wykonaniu miejskich zespołów. Prawdziwe tłumy na legnickim Rynku zgromadzą

jednak z pewnością wieczorne koncerty.

W sobotę na scenie pojawią się Krystian & Wiesław Ochman (o godz. 19.30) oraz uwielbiana przez publiczność Ania Dąbrowska (o godz. 20.30).

Niedziela z miedzią i folklorem

Ostatni dzień weekendu, 13 września, zatytułowany wymownie „Kto siedzi na miedzi (-y)”, będzie ukłonem w stronę dziedzictwa regionu.

W programie zaplanowano prezentacje zespołów folklorystycznych z Zagłębia Miedziowego, w tym dobrze znanych grup „Kyczerka” i „Kyczerka” od godziny 15. Muzyczną kropkę nad „i” postawi występ formacji Coolbaba (od g. 20.00).

Pół tysiąca kobiet może skorzystać z bezpłatnej mammografii

Piotr Krzyżanowski
Legnica

500 bezpłatnych badań mammograficznych wykona Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy, który uzyskał na ten cel dotację.

Badania będą realizowane w ramach przedsięwzięcia pn. „Profilaktyka raka piersi dla mieszkanki Dolnego Śląska - Samorząd Wojewódz-

stwa wspiera mammografię”. Zgodnie z zawartą umową Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy wykona badania do końca 2026 roku. Program skierowany jest do mieszkanki woj. dolnośląskiego w wieku 45-74 lat.

Zasady rejestracji:

Z bezpłatnej mammografii mogą skorzystać kobiety w wieku 45-74 lat, które: - nie miały wykonywanej mammografii w ciągu ostatnich dwóch lat,

- zakończyły leczenie raka piersi - w ich przypadku zalecane jest wykonywanie badania co 12 miesięcy.

Badanie wykonywane jest bez skierowania.

Rejestracja telefoniczna od poniedziałku do piątku: 699 887 884 - w godz. 14.00-18.00.

Dla większej dostępności programu istnieje możliwość wykonania mammografii również po godz. 15.00 oraz w soboty.

Dwie kładki do remontu. Duże utrudnienia dla pieszych

Redakcja
Legnica

Rozpoczęto prace na kładkach w Chojnowie. Miasto uzyskało na ten cel wsparcie z urzędu marszałkowskiego.

Gmina Miejska Chojnów jeszcze w maju br. zawarła umowę o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach konkursu pn.: „Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej 2026”. Wartość dofinansowania - 155 000 zł, niemal drugie tyle nwyda na ten cel miasto Chojnów.

Zakres projektu obejmuje dwie kładki dla pieszych nad rzeką Skora - przy ul. Matejki i przy ul. Brzozowej.

Wymiana nawierzchni na deski pomostowe ryflowane kompozytowe, które są odporne na wilgoć, warunki atmosferyczne, uszkodzenia

Nawierzchnia powstanie z desek kompozytowych

oraz intensywne użytkowanie, zapewni długą żywotność bez konieczności konserwacji.

Deska pomostowa z tworzywa to sprawdzone rozwiązanie do budowy konstrukcji narażonych na działanie wody i wilgoci, sprawdza się na pomostach, kładkach, mostkach oraz ścieżkach, gdzie kluczowe znaczenie ma trwałość oraz bezpieczeństwo użytkowania. Antypoślizgowa, rowkowana powierzchnia oraz stabilność materiału sprawiają, że deska jest bezpieczna w użytkowaniu przez cały rok.

Zaplanowane roboty mają na celu podniesienie standardu obiektów oraz stanowią działania zmierzające do poprawy stanu technicznego i funkcjonalności kładek.

Prace prowadzi Przedsiębiorstwo Robót Technicznych DANTECH z Żagania.

Wartość umowy to kwota 297 475,00 zł.

Na czas remontu obie kładki będą zamknięte dla ruchu pieszego.

W celu przejścia przez rzekę należy kierować się do kładki przy ul. Grodzkiej.

REKLAMA 0011578376

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Burmistrz Miasta Chojnowa

ogłasza

drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż pomieszczenia gospodarczego nr 1A w budynku, położonym przy ul. Kolejowej 27-29 w Chojnowie wraz z udziałem 20/1000 w nieruchomości wspólnej i działce nr 22/10. Lokal położony jest na parterze (I kondygnacja) i składa się z 1 pomieszczenia o pow. użyt. 25,60 m².

Cena lokalu wraz z gruntem wynosi 45 000,00 zł.

Przetarg odbędzie się 14.10.2026 r. o godz. 12⁰⁰ w sali nr 11 tut. Urzędu. Wadium (w pieniądzu) w wysokości 9 000,00 zł należy wpłacić na konto nr 13 8644 0000 0000 2121 2000 0130 Urząd Miejski w Chojnowie do 9.10.2026 r. Dodatkowe informacje można uzyskać w pok. nr 12 tut. Urzędu lub telefonicznie pod numerem 76 506 54 58 lub na stronie: bip.chojnow.net.pl.

REKLAMA 0011577799

BURMISTRZ MIASTA CHOJNOWA

podaje do publicznej wiadomości informację o wywieszeniu na tablicy ogłoszeń tut. Urzędu w dniach od 8.09.2026 r. do 29.09.2026 r. wykazu lokali mieszkalnych mieszczących się w budynkach przy ul. Bolesławieckiej 7, ul. Jana III Sobieskiego 9, ul. Kolejowej 29 i ul. Wincentego Witosa 16 - Zarządzenie Nr 140/2026 Burmistrza Miasta Chojnowa z dnia 2.09.2026 r.

Wykaz dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie: <http://bip.chojnow.net.pl/>

Stypendia dla 242 uczniów! Inauguracja nowego roku szkolnego 2026/2027

Piotr Krzyżanowski
Legnica

1 września w Sali Królewskiej Akademii Rycerskiej odbyła się Miejska Inauguracja Roku Szkolnego 2026/2027.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz rządowych i samorządowych, parlamentarzyści, reprezentanci województwa, służb mundurowych, placówek oświatowych, instytucji kultury oraz spółek miejskich, a także uczniowie, rodzice i nauczyciele. Gospodarzami wydarzenia byli prezydent Legnicy Maciej Kupaj oraz zastępca prezydenta Aleksandra Krzeszewska.

Punktem kulminacyjnym gali było wręczenie stypendiów Prezydenta Miasta Legnicy dla najzdolniejszych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Wyróżnienia przyznano w czterech kategoriach: wiedza ogólna, wiedza techniczna, osiągnięcia artystyczne oraz wyniki sportowe. Łącznie wsparcie otrzymało 242 uczniów:

- szkoły podstawowe: 18 w kategorii wiedzy ogólnej, 17 artystycznych i 39 sportowych;
- szkoły ponadpodstawowe: 57 w kategorii wiedzy ogólnej, 35 w wiedzy technicznej, 42 artystycznych i 34 sportowych.
- Gratuluję wszystkim osiągnięć i zachęcam pozostałych uczniów do wyłączonej nauki, aktywności pozalekcyjnych, także tych sportowych i do przeżycia kolejnego roku szkolnego w dobrej, przyjacielskiej atmosferze.

Podczas uroczystości prezydent Maciej Kupaj wręczył uczniom decyzje o stypendiach

Życzenia powodzenia na nowych etapach kształcenia należą się wszystkim pierwszoklasistom – powiedział Maciej Kupaj.

Część artystyczną uroczystości uświetniły występy przygotowane przez legnicką młodzież oraz Zespół Szkół Muzycznych im. F. Chopina.

W nowym roku szkolnym w placówkach oświatowych na terenie Legnicy edukację pobiera łącznie 12 797 uczniów. W szkołach podstawowych utworzono 360 oddziałów, do których uczęszcza 7 360 uczniów. Z kolei w szkołach ponadpodstawowych (liceach, technikach i szkołach branżowych) prowadzonych przez gminę Legnica, naukę w 197 oddziałach rozpoczęło 5 437 uczniów.

Uroczystość odbyła się w Sali Królewskiej Akademii Rycerskiej

7 lat za uwięzienie i zgwałcenie kobiety

Redakcja
Legnica

Sąd skazał 33-letniego obywatela Mołdawii na 7 lat więzienia. Drugi z oskarżonych został uniewinniony od zarzutu udziału w gwałcie.

Pokrzywdzona oraz Daniel R., oboje z Mołdawii, na początku lipca 2025 roku przyjechali do Lubina w celu podjęcia pracy i zamieszkali w wynajętym pokoju hotelowym. Byli wówczas w nieformalnym związku. W tym samym hotelu zatrzymał się także Artur B., którego oboje znali już wcześniej.

8 lipca 2025 roku od rana pokrzywdzona, Daniel R. oraz Artur B. wspólnie w pokoju pili alkohol. Z uwagi na ich głośnie zachowanie interweniowała obsługa hotelu.

W trakcie spotkania pomiędzy pokrzywdzoną a Danielem R. doszło do kłótni. Kobieta oświadczyła mu, że kończy ich związek. Następnie doszło do awantury i zniszczenia części wyposażenia pokoju hotelowego. Uszkodzone zostały między innymi drzwi, ościeżnica, wykładzina, ściany i meble.

Po opuszczeniu hotelu przez Daniela R., Artur B. zażądał od pokrzywdzonej współżycia seksualnego. Kobieta nie wyraziła na to zgody. Jak ustalono, oskarżony użył wobec niej przemocy oraz groził jej pozbawieniem życia przy użyciu noża, a następnie doprowadził ją wbrew jej woli do obcowania płciowego.

Artur B. wielokrotnie uderzał pokrzywdzoną pięściami

i kopał ją po całym ciele, w tym po twarzy, plecach, tułowi i brzuchu. Kobieta doznała między innymi złamań kości nosa oraz przegrody nosa z przemieszczeniem odłamów kostnych, a także innych obrażeń powodujących naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia na okres powyżej 7 dni. Zdarzenie zostało przezwane w wyniku interwencji innych osób.

Sąd uznał Artura B. za winnego zgwałcenia pokrzywdzonej, ustalając jednak odmiennie niż prokurator w akcie oskarżenia, że przestępstwa tego dopuścił się samodzielnie oraz nie działał w warunkach recydywy. Za ten czyn sąd wymierzył Arturowi B. karę 7 lat pozbawienia wolności. Jednocześnie zasądził od niego na rzecz pokrzywdzonej 8 tys. zł zadośćuczynienia oraz orzekł zakaz kontaktowania się z pokrzywdzoną i zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 100 metrów przez okres 5 lat.

Sąd uniewinnił Daniela R. od zarzutu udziału w zgwałceniu. Uznał go za winnego zniszczenia mienia i wymierzył mu 4,5 tys. zł grzywny. Ponadto zobowiązał go do naprawienia szkody poprzez zapłatę 2 tys. zł na rzecz pokrzywdzonej właścicielki hotelu.

Sąd uznał Artura B. za winnego zgwałcenia pokrzywdzonej kobiety, i że dopuścił się tego samodzielnie

REKLAMA

0011578370

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Burmistrz Miasta Chojnowa ogłasza

trzeci przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu użytkowego nr 1 w budynku, położonym przy ul. Kolejowej 27 w Chojnowie wraz z udziałem 19/1000 w nieruchomości wspólnej i działce nr 22/10. Lokal położony jest na parterze (I kondygnacja) i składa się z 3 pomieszczeń o pow. użyt. 24,40 m². Pomieszczenie w.c. znajduje się w części wspólnej budynku.

Cena lokalu wraz z gruntem wynosi 80 000,00 zł.

Przetarg odbędzie się 14.10.2026 r. o godz. 10.00 w sali nr 11 tut. Urzędu. Wadium w wysokości 16 000,00 zł należy wpłacić na konto nr 13 8644 0000 0000 2121 0000 0130 Urząd Miejski w Chojnowie do 9.10.2026 r.

Dodatkowe informacje można uzyskać w pok. nr 12 tut. Urzędu lub telefonicznie pod numerem 76 506 54 58 lub na stronie: bip.chojnow.net.pl.

REKLAMA

0011578903

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony
dotyczący sprzedaży nieruchomości niezabudowanej
położonej w Legnicy przy ul. Fiołkowej

Przedmiotem oferty przetargowej jest nieruchomość położona w Legnicy przy ul. Fiołkowej, działka nr 996 o powierzchni 1107 m², obręb Przybków. KW LE1L/00104585/9.

Cena wywoławcza 280.000,00 zł + pod. VAT. Wadium 56.000,00 zł.

Przetarg odbędzie się 9.08.2026 r. o godz. 10.30 w lokalu Wydziału Aktywności Lokalnej i Promocji Miasta, ul. Rynek 19.

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami – Ewa Zajac, tel. 76 72 12 300 oraz organizacji przetargu - Wioletta Mazur, tel. 76 72 12 310. Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica, Pl. Słowiański 8.

REKLAMA

0011578904

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony
dotyczący sprzedaży nieruchomości niezabudowanej położonej
w Legnicy przy ul. Fiołkowej 36

Przedmiotem oferty przetargowej jest nieruchomość położona w Legnicy przy ul. Fiołkowej 36, działka nr 979 o powierzchni 1042 m², obręb Przybków. KW LE1L/00104580/4.

Cena wywoławcza 310.000,00 zł + pod. VAT. Wadium 62.000,00 zł.

Przetarg odbędzie się 9.10.2026 r. o godz. 10.00 w lokalu Wydziału Aktywności Lokalnej i Promocji Miasta Legnica, ul. Rynek 19.

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami – Ewa Zajac, tel. 76 72 12 300 oraz organizacji przetargu - Wioletta Mazur, tel. 76 72 12 301. Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica, Pl. Słowiański 8.

Dożynki nad jeziorem

Legnica
Piotr Krzyżanowski

Wójt Kunie Krzysztof Błądziński zaprosił do Grzybian nad Jeziorem Koskowskim na Dożynki Gminy Kunice.

Tradycyjnie imprezę rozpoczęła msza święta. Nie zabrakło stoisk promocyjnych sołectw z terenu gminy Kunice oraz tradycyjnego konkursu na najpiękniejszy dożynkowy wieniec. Było wiele atrakcji dla dzieci i dorosłych.

Gwiazdą tegorocznych dożynek jest legendarny Francesco Napoli. To jedna z największych legend muzyki Italo Disco w Europie. Międzynarodową sławę zyskał dzięki przebojowi „Balla... Balla!” z 1986 roku – składance tradycyjnych włoskich piosenek w nowoczesnej, tanecznej aranżacji, która sprzedała się w nakładzie ponad 12 milionów egzemplarzy na całym świecie.

Dodatkową atrakcją były występy Olgi Tiedemann oraz Dariusza Helanda – DARIO.

CIEKAWE MIEJSCA

Tajemnicza grota pod Zamkiem Książ to dawna przystań. Ale gondole miały być inne, niż te w Wenecji

Czemu służyła grota nad rzeką? Takie pytanie nasuwa się odwiedzającym Wąwóz Pełcznicy zwany też Wąwozem Piekiełko pod Zamkiem Książ. 200 lat temu było tu jezioro, a książęcy architekt zaproponował swój projekt specjalnej gondoli. Miała przewozić w bardzo smutne miejsce...

Elżbieta Węgrzyn

Turyści przemierzający Wąwóz Pełcznicy popularnym szlakiem tzw. Ścieżką Hochbergów niedaleko pomnikowego Cisa Bolko natrafiają na niesamowitą kamienną grootę. Jest nad samą rzeką i zdaje się być zwieńczeniem naturalnego wzgórza. Jednak jego symetryczne otwory i ułożenie kamiennych łupków zdradzają, że nie jest to dzieło natury, ale ludzkich rąk.

Kto zada sobie trud i wejdzie do tej niesamowitej pieczary, zobaczy pieczołowicie ułożone sklepienie i zaokrąglone łuki - otwory nie tylko od strony rzeki, ale i po obu stronach wzgórza - od strony lądu. O tej nietypowej atrakcji pisała eksplorująca ten teren dekadę temu Magdalena Sakowska.

Ruiny znajdują się nieopodal mostka nad Pełcznicą i podmokłego terenu oznaczonego na mapie jako dawny Łabędzi Staw. Łabędzi Staw to dawny, sztuczny zbiornik powstały poprzez spiętrzenie wody rzecznej. Stworzono go w momencie kształtowania się i rozbudowywania romantycznego traktu „dzikiej promenady” wokół Zamku Książ i prowadzącej do Starego Książa. Dziś w dużej mierze przebiega nią współczesna Ścieżka Hochbergów. Szlak ten zawdzięczamy wizji hrabiego Jana Henryka VI von Hochberga i geniuszowi architekta Christiana Wilhelma Tischbeina (1751 - 1824) działającego w książęćskim majątku na zlecenie tego arystokraty. Jego projekt wyklarował się w ostatnich latach XVIII wieku i był rozbudowywany na początku XIX w., jednak największą część prac wykonano w latach 90.

Tak wykorzystując naturalne ukształtowanie terenu dobudowano groty, mostki i kładki. Powstały punkty widokowe (jak m.in. Grób Olbrzyma), wzmiankowany Łabędzi Staw z pomnikiem dzieci Hochbergów, a nawet rozbudowano Stary Książ (1794 - 1797). Wydobyto naturalne piękno dzikiej doliny rzecznej.

To dawna przystań gondolowa nad Pełcznicą

Na stawie powstała wyspa z kamiennym pomnikiem śpiącego dziecka, projektu Christiana Wilhelma Tischbeina. Monument upamiętniał dwóch zmarłych tuż po urodzeniu w 1796 i 1802 roku synów Jana Henryka VI von Hochberga.

- Skoro początkowy projekt pomnika dzieci przewidywał wyspę na stawie, to Hochbergowie musieli jakoś się tam dostać - przypuszcza Magdalena Woch, badaczka i pasjonatka lokalnej historii oraz pisarka związana z wrocławskimi instytucjami kultury.

Stąd przypuszczenie, że na potrzeby odwiedzania wyspy na Łabędzim Stawie po-

wstała też przystań. Jak podkreśla Magdalena Woch, pan na Książu zamówił też u swojego architekta projekt specjalnej gondoli. Projekt powstał, a szkic przetrwał do dziś i znalazł się m.in. z biografii Tischbeina.

Skąd pomysł, by pływać po rzece i stawie gondolą? Taka łódź wpisywała się w zamysł romantycznej - dzikiej promenady. Co więcej, gondole to łodzie rzeczne, płaskodenne, idealne do pływania w niewielkim zanurzeniu. Sztuczny staw był raczej płytki.

Miały być inne, niż te w Wenecji

„Gondolierzy znad Wisły barkami wożą piach” śpiewała Irena Jarocka. A co lub kogo mogli przewozić gondolierzy znad Pełcznicy? Poza właścicielami książęćskich dóbr takiego zaszczytu mogli doświadczyć również najznaniejsi goście.

Wracając do projektu gondoli Tischbeina, nie był przedstawieniem tradycyjnej gondoli. Jego łódź nie jest asymetryczna - w kształcie litery J, ani tak wąska i długa jak dziś znane gondole z Wenecji. Ma jednak część charakterystycznych dla gondoli zdobień i obciążenie z przodu (lew), równoważące ciężar gondoliera.

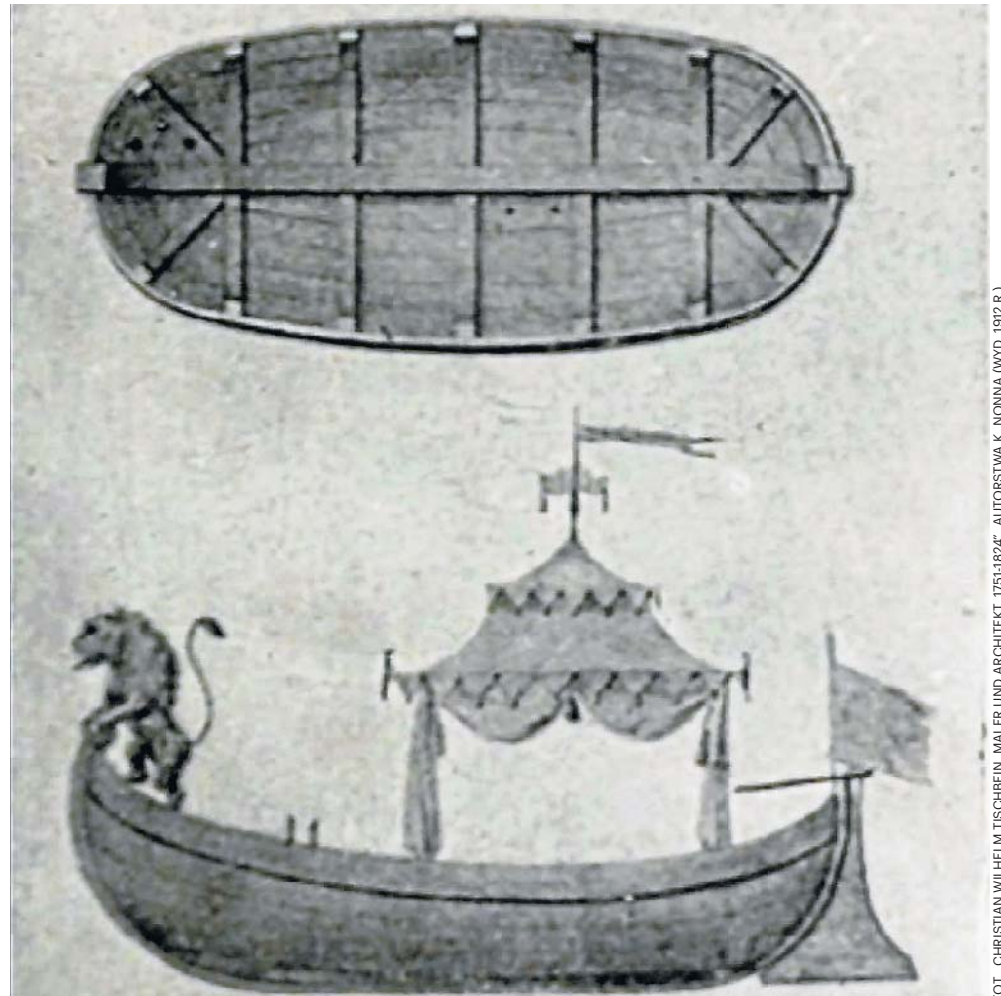
Czy gondole w Książu naprawdę powstały, czy skończyły się na pięknym projekcie i pomysle na nie? Ostatecznej pewności mieć nie można, jednak pewną wskazówką jest akwaforta z pierwszych lat XIX wieku będąca najstarszym przedstawieniem Łabędzkiego Stawu. Warto zwrócić uwagę na sposób manewrowania łodzią przez mężczyznę na ilustracji. Powstające od XI wieku gondole charakteryzowały się asymetrią kadłuba, co umożliwiała sterowanie nimi dzięki używaniu jednego, ale długiego wiosła. Mogło być to zatem przedstawienie gondoliera znad Pełcznicy.

Książa Daisy też chciała mieć takie

Bez względu na to, czy książęćskie gondole powstały, to pływano po stawie oraz Pełcznicy i zatrzymywano się przy przystani. Gondole jednak rozpałały wyobraźnię kolejnych pokoleń Hochbergów nawet gdy na początku kolejnego stulecia Łabędzi Staw już wysychał i tracił swoje walory.

- Potem, na początku XX wieku, kiedy księżna Daisy każe sobie wybudować Moją Fantazję, to przekazy ustne, „legenda ludowa”, mówią, że chciała po tamtejszym stawie pływać gondolami i ponoć miała jedną. Nie wiemy, ile w tym prawdy - zaznacza Magdalena Woch.

Wiek później, taka - prawdopodobnie wenecka łódź - mogła pływać po zbiorniku kilka kilometrów od Łabędzkiego Stawu - na stawie powstałym na Poleśnicy. ©©

Tak miała wyglądać książęćska gondola projektu Wilhelma Tischbeina

Tajemnicza grota pod Zamkiem Książ. To dawna przystań gondolowa

FOT. CHRISTIAN WILHELM TISCHBEIN, MALER UND ARCHITEKT, 1751-1824*, AUTORSTWA K. NONNA (WYD. 1912 R.).

FOT. ELŻBIETA WĘGRZYN

FOTORELACJA BOGATY PROGRAM I ATRAKCJE, ZWŁASZCZA DLA NAJMŁODSZYCH - PRZYGOTOWANE PRZEZ OSIR

Legnicki Dzień Sportu z nagrodami i up

OSiR zorganizował imprezę na bocznych boiskach Stadionu Miejskiego

dominkami

Podczas imprezy można było sprawdzić swoją formę w różnych dyscyplinach

Nie tylko boks. Poznaliśmy typowo azjatyckie sztuki walki

Wiara w czasach sekularyzacji. Dorośli proszą o chrzest

Europa się laicyzuje, kościoły pustoszeją, a jednak coraz więcej dorosłych prosi o chrzest. Najbardziej zaskakujący przykład płynie z Francji, gdzie liczba dorosłych katechumenów osiąga rekordowe poziomy. W Polsce również zauważają ludzi, którzy po latach życia bez religii zaczynają jej szukać

Edyta Łosińska-Okoniewska

Jeszcze kilkadziesiąt lat temu pytanie o chrzest właściwie nie było pytaniem. Dziecko rodziło się w rodzinie katolickiej, więc trafiało do Kościoła. Chrzest, komunie, bierzmowanie – kolejne sakramenty były częścią rodzinnego i społecznego porządku. Dziś ten mechanizm coraz częściej przestaje działać. A jednak w Europie, która szybko się sekularyzuje, pojawia się zjawisko, którego trudno nie zauważyć: dorośli, którzy jako dzieci nie zostali ochrzczeni, sami przychodzą do Kościoła i proszą o chrzest.

Najwyraźniej widać to we Francji. W 2026 r. podczas Wigilii Paschalnej chrzest przyjęło tam ponad 13,2 tys. dorosłych oraz ponad 8,1 tys. nastolatków. Jeszcze kilka lat temu liczba dorosłych przyjmujących chrzest była zdecydowanie niższa. W 2025 roku było ich ponad 10,3 tys., o 45 proc. więcej niż rok wcześniej. To jeden z ciekawszych paradoksów współczesnej religijności. W czasie, gdy coraz mniej Europejczyków wychowuje dzieci w wierze, część ludzi po latach zaczyna tej wiary szukać. Nie dlatego, że tak zdecydowali za nich rodzice. Właśnie odwrotnie. Decyzja należy do nich.

Religia przestaje być dziedziczna

Przez stulecia wiara była przede wszystkim dziedziczna. Człowiek przyjmował ją razem z językiem, kulturą, nazwiskiem czy rodzinną historią. Dzisiaj coraz częściej staje się przedmiotem osobistego wyboru. Francuskie dane pokazują, że zjawisko szczególnie mocno dotyczy młodych. Wśród dorosłych katechumenów największą grupę stanowią osoby w wieku 18–25 lat, to 42 procent. Badania prowadzone wśród osób przygotowujących się do chrztu wskazują przy tym na bardzo różne motywacje: doświadczenia trudnych wydarzeń życiowych, poszukiwanie sensu czy silne przeżycia duchowe.

Podobną, choć zdecydowanie mniejszą skalę tego zjawiska można zauważyć także w Polsce. W Archidiecezji Gdańskiej chodzi o około 15–20 dorosłych rocznie. Ale jak mówi ks. dr Krzysztof Drews, dyrektor Instytutu Teologicznego Archidiecezji Gdańskiej, liczba ta z roku na rok rośnie.

We Francji podczas Wigilii Paschalnej chrzest przyjęło ponad 13 tys. dorosłych i ponad 8 tys. nastolatków

– U nas w diecezji z roku na rok jest coraz więcej osób dorosłych, które chcą przyjąć chrzest. Nie są to oczywiście jakieś ogromne liczby, jak we Francji, gdzie mówimy już o tysiącach osób. U nas jest to kilkanaście, czasem około dwudziestu osób rocznie. Ale istotny jest sam kierunek. Są ludzie, którzy nie zostali ochrzczeni w dzieciństwie, a po latach sami dochodzą do przekonania, że chcą zostać chrześcijanami – mówi ks. dr Krzysztof Drews.

Ciekawe, nie ma jednej historii, która prowadzi tych ludzi do chrztu. Jedni trafiają na wspólnotę, spotykają człowieka głęboko wierzącego, zaczynają rozmawiać, uczestniczą w modlitwie albo grupie biblijnej. Dla innych początkiem jest relacja z osobą wierzącą. Jeszcze inni dorastali w rodzinach, w których religia była praktycznie nieobecna, ale w dorosłym życiu zaczynają nadrabiać coś, czego wcześniej zabrakło.

– Bardzo często początkiem jest po prostu spotkanie z żywą wiarą. Ktoś poznaje człowieka, który wierzy

i ta wiara nie jest dla niego tylko deklaracją. Widzi sposób życia, relacje z innymi, modlitwę, zaangażowanie. Zaczyna pytać. Czasami trafia do wspólnoty, czasami zaczyna czytać Pismo Święte. Iz tych pytań stopniowo rodzi się decyzja – opowiada duchowny.

To właśnie ten element wydaje się szczególnie interesujący z punktu widzenia społecznego. Wiara nie jest już czymś oczywistym. Staje się czymś, co trzeba odkryć.

Czasami zaczyna się od miłości

Jedną z dróg do Kościoła może być także związek z osobą wierzącą. Ktoś poznaje świat wartości przyszłego małżonka i zaczyna zastanawiać się nad własnym stosunkiem do religii.

– Zdarza się, że ktoś zaczyna tę drogę dzięki narzeczonemu czy narzeczonej – zauważa ks. dr Krzysztof Drews. – Przygotowując się do małżeństwa, widzi w drugiej osobie coś, co go zatrzymuje. Dostrzega, że wiara nie jest dla niej tylko zwyczajem, ale

czymś, co rzeczywiście wpływa na jej życie. I wtedy pojawia się pytanie: skoro chcę z tą osobą budować życie, to może powinienem również sam spróbować zrozumieć, czym jest jej wiara. Czasami właśnie od tego zaczyna się droga do chrztu.

Są również przypadki osób, które wcześniej szukały odpowiedzi w innych środowiskach religijnych albo grupach określających się jako chrześcijańskie. Duchowny wspomina studenta, który trafił do takiej wspólnoty, ale z czasem zaczął szukać odpowiedzi gdzie indziej. Siegnął po Katechizm Kościoła Katolickiego i doszedł do wniosku, że właśnie katolicyzm odpowiada na jego pytania w sposób najbardziej racjonalny. To również pokazuje zmianę charakteru współczesnych konwersji. Nie zawsze są one efektem emocjonalnego przeżycia. Czasami zaczynają się od bardzo współczesnej potrzeby: chcą zrozumieć, zanim uwierzę.

W diecezji pelplińskiej obecnie nie ma wyraźnego wzrostu liczby dorosłych proszących o chrzest. Takie przypadki się zdarzają, ale są sporadyczne. Zdecydowanie bardziej zauważalny jest wzrost liczby chrztów dzieci w wieku szkolnym, zwłaszcza tych, które przygotowują się do Pierwszej Komunii Świętej. Nie można więc mówić o masowym nawróceniu dorosłych Polaków. Można natomiast mówić o zjawisku, które w pewnych miejscach staje się coraz bardziej widoczne.

Najpierw pytania, potem decyzja

W przypadku dorosłego człowieka chrzest nie jest decyzją rodziców. To kandydat sam zgłasza się do parafii i rozpoczyna przygotowanie. W diecezji pelplińskiej trwa ono zwykle około roku, choć może być dłuższe. Chodzi nie tylko o zdobycie wiedzy, ale o sprawdzenie, czy człowiek rzeczywiście chce według tej wiary żyć.

– Osoba, która po okresie rozeznania pragnie zostać włączona do Kościoła katolickiego, zgłasza się do proboszcza i wyraża taką wolę – mówi ks. Tomasz Szczesiak, rzecznik prasowy diecezji i biskupa pelplińskiego. – Następnie rozpoczyna katechumenat, czyli uporządkowaną drogę przygotowania do przyjęcia sakramentów. Kandydat uczestniczy w regularnych spotkaniach formacyjnych, podczas

których poznaje Pismo Święte i nauczanie Kościoła, zgłębia prawdy wiary, uczy się modlitwy oraz uczestnictwa w liturgii. Nie chodzi jedynie o zdobycie wiedzy, lecz również o stopniowe kształtowanie życia zgodnego z Ewangelią.

Tutaj pojawia się kolejny paradoks. Człowiek, który całe życie funkcjonował poza Kościołem, często obawia się nie samego chrztu, ale tego, co będzie później. Czy wytrzyma?

– Taka świadomość jest często szczególnie głęboka u osób, które same musiały odkryć wiarę, ponieważ nie została im ona przekazana w domu rodzinnym – zauważa ks. Szczesiak.

A co z dziećmi? Jednym z coraz częściej spotykanych przekonań wśród rodziców jest: „Niech dziecko samo zdecyduje, kiedy będzie dorosłe”. Ks. dr Krzysztof Drews uważa, że ta zasada może przyczynić się w przyszłości do wzrostu liczby dorosłych katechumenów.

– Jeżeli coraz więcej rodziców będzie mówiło: „Nie będziemy chrzcili dziecka, niech samo kiedyś wybierze”, to musimy się liczyć z tym, że za kilkanaście czy kilkadziesiąt lat więcej dorosłych będzie tę decyzję podejmować. I to nie jest tylko kwestia statystyki. Pytanie brzmi, czy rzeczywiście wszystkie decyzje dotyczące dziecka zostawiamy jemu samemu. Rodzice wybierają szkołę, uczą języka, przekazują historię, kulturę, wartości. Tak też przekazują to co cenne w ich życiu, czyli wiarę – mówi duchowny.

Jednocześnie zaznacza, że Kościół nie zakłada chrztu dziecka w oderwaniu od odpowiedzialności rodziców. Podczas sakramentu pytani są oni o świadomość obowiązku wychowania dziecka w wierze. Jeżeli rodzice sami nie wierzą i nie zamierzają przekazywać dziecku wiary, sytuacja staje się zupełnie inna.

– Chrzest nie może być fikcją. Jeżeli rodzice deklarują, że nie będą wychowywać dziecka w wierze, trudno udawać, że wszystko jest w porządku. Natomiast jeśli jest wiara i jest zamiar jej przekazywania, Kościół od wieków chrzci dzieci. To jest związane z przekonaniem, że łaska chrztu działa w człowieku także wtedy, kiedy nie jest on jeszcze zdolny do świadomego wyznania wiary – wyjaśnia ks. dr Krzysztof Drews.

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE
PANORAMA

Program telewizyjny

FILM SENSACYJNY SOBOTA TVN 7 20:00

Okup

Tom Mullen (Mel Gibson) jest człowiekiem sukcesu. Był pilotem wojskowym, dzięki ciężkiej pracy stał się właścicielem czwartej co do wielkości linii lotniczej w USA. Ma piękną żonę Kate i dziesięcioletniego syna Seana, mieszka w luksusowym apartamencie w eleganckiej dzielnicy. Tom dba o swój wizerunek w mediach, materiały poświęcone jego osobie często pojawiają się w telewizji i poczytnych magazynach. Nikt jednak nie wie, że niedawno wręczył łapówkę przedstawicielowi związków zawodowych, który wkrótce potem trafił do więzienia... Pewnego dnia podczas naukowego festynu w Central Parku nieznaną sprawcy, działając z niezwykłą precyzją, uprowadzają Seana. Mullenowie otrzymują

wiadomość, że jeżeli w ciągu 48 godzin nie przekażą porywaczom okupu w wysokości 2 mln. dol., ich syn zginie. Nie wolno im powiadomić policji. Rankiem w mieszkaniu Mullenów pojawia się grupa dochodzeniowa FBI, udająca ekipę remontową. Agent nie wie jednak, że porywaczom przewodzi policjant.

ROZRYWKA SOBOTA TVP 2 20:30

The Voice of Poland

Wraca muzyczne widowisko, podczas którego trenerzy szukają najlepszego głosu w Polsce. Widzowie cenią sobie ten format za profesjonalizm. Nagrodą dla zwycięzcy programu jest międzynarodowy kontrakt płytowy. Program składa się z trzech etapów: przesłuchań w ciemno, bitew i nokautów. Na końcu jest finał na żywo. W tej edycji do grona jurorów dołącza Edyta Bartosiewicz. Artystka zasiądzie w fotelach obok Barona i Tomsona, Kuby Badacha oraz Michała Szpaka. W startującym programie kontynuowany będzie również „The Voice Comeback Stage powered by Orange”. Format z pięcią jurorką, Anią Karwan, daje uczestnikom kolejną szansę na powrót do programu. „The Voice of Poland” to program, który nadał nową

FILM BIOGRAFICZNY NIEDZIELA TVN 21:25

Zenek

Historia chłopaka z podlaskiej wsi, który dzięki determinacji i pasji do muzyki spełnia swoje marzenie o wielkiej scenie. Film pokazuje drogę Zenona od pierwszych występów, do statusu jednej z najbardziej rozpoznawalnych postaci polskiej muzyki rozrywkowej. Film „Zenek” to biograficzna opowieść inspirowana życiem Zenona Martyniuka, lidera zespołu Akcent. Produkcja przedstawia jego młodość, pierwsze fascynacje muzyką disco polo oraz początki kariery scenicznej. Widz śledzi drogę bohatera od lokalnych występów do ogólnopolskiej popularności, zdobywanej dzięki konsekwencji, pracy i wsparciu najbliższych. Martyniuk może liczyć na wsparcie wuja, który udziela mu wielu cennych wskazówek. W tym czasie Zenek zakochuje się w Danucie

(Klara Bielawka), która wkrótce zostaje jego żoną. Film ukazuje także realia polskiej prowincji lat 80. i 90. oraz kulisy rodzącej się sceny disco polo. Reżyserem filmu jest Jan Hryniak. Jakub Zając zagrał piosenkarza z początków jego

kariery w latach 80., Krzysztof Czeczot wcielił się w rolę dojrzałego Martyniuka, osiągającego spektakularne sukcesy na scenie disco polo. Aktorom towarzyszą gwiazdy muzyczne lat 80. - Limahl oraz John McInerney.

KOMEDIA
NIEDZIELA
TVP 2 20:40

Po zachodzie słońca

Max Burdett (Pierce Brosnan) i jego piękna współniczka, Lola (Salma Hayek), przechodzą na emeryturę na Bahamach po ostatnim wielkim skoku, w czasie którego ich łupem padł drugi z trzech brylantów Napoleona. Jednak Stan (Woody Harrelson), agent FBI, nie wierzy, że Max wycofał się z branży. Tym bardziej, że jest jeszcze trzeci diament.

KOMEDIA
WTOREK
POLSAT 20:35

Kevin sam w Nowym Jorku

Niebywała okazja, żeby ten film obejrzeć nie tylko w święta. Rodzina Keviną McCallistera zamierza spędzić Boże Narodzenie na Florydzie. Na lotnisku chłopak odłącza się od krewnych i zamiast wsiąść do samolotu lecącego do Miami, udaje się do Nowego Jorku.

WTOREK 8 Września

TVP 1

DV3 IT

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (135) **9.05** Ranczo (129): Ochotnicza straż kobiet **10.00** Komisarz Alex (312): Na własną rękę **11.00** Ojciec Mateusz (255): El Greco **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** Magazyn rolniczy **12.50** Dwa pingwiny – film dokumentalny Hiszpania 2025 **14.00** Splątane losy (40)

15.00 Serwis Info – magazyn **15.10** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka **16.00** Dziedzictwo (1024) **17.00** Teleexpress **17.25** Jak to melodia? **18.05** Klan (4728) **18.40** Akacyjowa 38 (951) **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Felicita (2) – serial obyczaj. Polska/Włochy Spotkanie Zośki i Giulii przebiega w napiętej atmosferze. Obecność Włoszki budzi w Zośce bolesne wspomnienia i żal do zmarłego męża. Oliwia zaprzysiężnia się z Davidem. **21.05** Sekielski wieczorową porą – magazyn **22.10** Ludzie miasta – dramat *** obyczaj. USA 1996 Reż. Harold Becker, wyk. Al Pacino, John Cusack, Bridget Fonda **0.10** Matki równoległe **** – dramat obyczaj. Hiszp./Francja/USA 2021 **2.20** Film dokumentalny **3.20** Sekielski wieczorową porą – magazyn **4.35** Wykrywacz kłamstw

TVP 2

DV3 IT

5.35 M jak miłość (1833) **6.25** Po naszymu – reportaż **6.50** Barwy szczęścia (3392) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Rosół polski (37) **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (191) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (915): Przypadek beznadziejny – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (472) **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Panna młoda (192) **18.15** Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (3392, 3393) (odcinki powtórkowe) **20.40** Kulisy „M jak miłość” **20.50** M jak miłość (1938) **21.50** Na sygnale (917): Samochód pułapka **22.20** Berlin Ku'damm '77 (1) Czarnoskóra dziennikarka telewizyjna realizuje film dokumentalny o historii i tradycjach szkoły tańca „Galan” oraz o rodzinie Schöllacków. Towarzyszy z kamerą Caterinie, jej córkom i wnuczkom. **23.20** Jak najdalej stąd **** – dramat obyczajowy Polska/Irlandia 2020 Reż. Piotr Domalewski, wyk. Zofia Stafiej, Kinga Preis, Arkadiusz Jakubik **1.00** Siedmiu wspaniałych *** – western USA/Aust. 2016 **3.20** Siła kłamstwa – film dokument. Norwegia 2024 **4.35** Na dobre i na złe (931)

Polsat

DV3 IT

6.00 Nowy dzień **9.10** Malanowski i Partnerzy (426) **9.40** Wypasiona Kuchnia (5) **9.45** Malanowski i Partnerzy (427) **10.15** Dlaczego ja? (1344, 1345): La dolce vita / Kobieta oskarża lekarza o spowodowanie śmierci męża w odwecie za zgon córki **12.20** Gliniarze Śląsk (6): Pieniądze to nie wszystko **13.20** Gliniarze (954, 955): Trudna sytuacja / To nie koniec – serial fabularno-dokument. Polska 2024

15.30 Wydarzenia **15.50** Pogoda **15.55** Gliniarze (1222) **16.55** Gliniarze Śląsk (7): Milczenie jest złotem – serial krym. Polska 2026 **18.00** Pierwsza miłość (4243) – serial Polska 2026 **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.25** Wypasiona Kuchnia (9) – serial kom. Polska 2026 **19.55** Milionerzy – teleturniej **20.35** Kevin sam w domu **** – komedia sens. USA 1990 Reż. Chris Columbus, wyk. Macaulay Culkin, Joe Pesci, Daniel Stern **22.50** Szybcy i wściekli 5 **** – film sensacyjny USA/Brazylia/Japonia 2011 Reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jordana Brewster **1.40** Ucieczka z piekła *** – film sensacyjny USA/Tajlandia 2015 Reż. John Erick Dowdle, wyk. Owen Wilson, Lake Bell, Pierce Brosnan **3.55** Ewa gotuje **4.40** Disco gramy!

TVN

DV3 IT

5.40 Uwaga! (8081) **5.55** Ukryta prawda (1469) **6.50** Kuchenne rewolucje: Czarna Dąbrowka, „Cooking and events” **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Doradca smaku (6) **11.30** Kuchenne rewolucje: Zakręt – „Sakartvelo” / Bistro „Smacz-nego”, Banino **13.40** Ukryta prawda (1608-1609, 1755) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.50 Szpital św. Anny (136) – serial obycz. Polska 2026 **17.55** Detektywi (337) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026 **19.00** Fakty **19.40** Superwizjer – magazyn **19.55** Uwaga! – magazyn **20.15** Na Wspólnej (4273) – serial Polska 2026 **20.50** The Floor – teleturniej, prowadz. Mikołaj Roznerski **21.30** Kuba Wojewódzki (2) – talk show Polska 2026 **22.45** Bohemian Rhapsody **** – film biograficzny USA/W. Bryt. 2018 Reż. Bryan Singer, wyk. Rami Malek, Lucy Boynton, Gwilym Lee **1.25** Superwizjer – magazyn publicystyczny **2.00** Uwaga! – magazyn publicystyczny-intervencyjny **2.20** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (4): Strzał miłosierdzia – serial kryminalny USA 2009 **3.20** Młode gliny (4) – serial kryminalny Polska2 026 **4.25** Nauka jazdy (27) – program rozr. Polska 2022

TVN 7

DV3 IT

6.50 Szkoła (434, 435) **8.45** Ukryta prawda (1380, 1529, 1530) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (667-669) **13.55** Detektywi (121) **15.00** Szpital (866, 867) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (549) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (1) **19.00** Ukryta prawda (1681) **20.00** Hotel Paradise (8) **21.00** *** Wyspa – film sensac. USA 2005, reż. Michael Bay, wyk. Ewan McGregor, Scarlett Johansson **23.50** *** Smętarz dla zwierzków – horror USA/Kan. 2019, reż. Kevin Kölsch, Dennis Widmyer, wyk. Jason Clarke **2.05** Hotel Paradise (7) **3.00** Wrota piekieł

TVP Kultura

DV3 IT

10.40 Krzysztof Krawczyk – całe moje życie **12.30** *** Ostoja – dramat Ir./Polska 2012 **14.00** Kosmos 1999 (28) **15.00** *** Ostatnia walka Apacza – western USA 1954 **16.40** Polskie drogi (10) **18.20** W poszukiwaniu dobrego filmu (48) **18.55** Rawhide (60) **20.00** Teatr TV: Pozwolenie na odstrzał – Polska 1972, reż. Krzysztof Kiesłowski, **21.20** *** Godland – dramat Dania/Isr./Fr. 2022 **23.50** *** Męstwo i honor – dramat Francja 2007 **2.30** The Rolling Stones – życie w rytmie rocka

TVP Sport

DV3 IT

8.30 Piłka nożna: Jagiellonia Białystok – Śląsk Wrocław **10.40** Gol **12.10** Piłka nożna: Mecz jubileuszowy Legii Warszawa **14.00** Żużel: TAURON Indywidualne ME w Głustrowie **16.00** Polska Liga Żeglarska: Ekstraklasa R3 Gdynia **16.30** Piłka kobiet **17.25** Piłka nożna: Studio **17.55** (L) Piłka nożna: Mistrzostwa Świata kobiet do lat 20: Polska – Meksyk **20.20** (L) Lekkoatletyka: Palio Città della Quercia **22.20** Sportowy wieczór **22.50** Piłka nożna: Mistrzostwa Świata kobiet do lat 20: Polska – Meksyk

TV 4

DV3 IT

6.00 Strażnik Teksasu (19, 20) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (129) **8.55** Policjanci i policjanci (600-602) **11.55** Na ratunek 112 (1083, 1084) **12.55** Trudne sprawy (884-886) **15.55** Policjanci i policjanci (1441) **17.00** Trudne sprawy (1358) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (79) **19.00** Policjanci i policjanci (1442) **20.00** Wypasiona Kuchnia (8) **20.05** Uroczysko (266) **20.40** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1045) **21.40** Sprawiedliwi. Trójmiasto (162) **22.50** Opowieści o zbrodni: Igor Brejdygant – Sasquatch **23.15** Sprawiedliwi – wydział kryminalny

TV Trwam

DV3 IT

12.20 Głos serca (95) **13.05** Obrona Cisiej **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Post Scriptum **15.00** Za kratą są zielone drzewa **16.10** Jestem maną **16.25** Przyroda w obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy nieodkryte **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z tel. udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Solidarność – narodziny wolności

TV Puls

DV3 IT

8.00 Kobra – oddział specjalny (4, 5) **10.00** Zaklinaczka duchów (86) **11.00** Kotka (25) **12.00** Nie igraj z aniołem (156) **13.00** Wspaniałe stulecie (90) **14.00** Kurierzy (75) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (732, 733) **17.00** Kurierzy (76) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1015, 1016) **20.00** *** Trefny wóz – thriller USA 2013 **21.50** *** Godziny – Wyścig z czasem – thriller USA 2013 **23.50** *** Żywiot. Deepwater Horizon – film sensac. USA/Hongkong/Chiny 2016 **2.00** Dzielnica strachu (467)

ŚRODA 9 Września

D3

T

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (136) **9.00** Ranczo (130): Cuda, cuda ogłaszają **10.00** Komisarz Alex (313) **11.00** Ojciec Mateusz (256): Piłkarski pasjans **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **13.00** Niezwykła Australia (1): Niepokromione puszcze – serial dok. W. Bryt. 2024 **14.00** Spłątane losy (41)

15.00 Serwis Info – magazyn **15.10** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka **16.00** Dziedzictwo (1025) **16.50** Zapowiedź Teleexpressu **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? **18.05** Klan (4729) **18.40** Akacyjowa 38 (952) **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Felicita (3) – serial obycz. Polska/Włochy 2026 **21.05** Jerzy Buzek. Siła marzeń – film dok. Polska 2026 **22.35** Depresja gangstera ******* – komedia kryminalna USA/Australia 1999 Reż. Harold Ramis, wyk. Robert De Niro, Billy Crystal, Lisa Kudrow Paul jest członkiem potężnej rodziny mafijnej. Gdy obowiązki zaczynają go przerażać, wpada w depresję. Trafia na psychiatrę Bena i oczekuje od niego szybkiej oraz skutecznej pomocy.

0.25 Polowanie ******* – thriller Polska 2023 **2.35** Ludzie miasta – dramat ******* obyczaj. USA 1996

D3

T

TVP 2

5.30 M jak miłość (1834) **6.25** Pożyteczni.pl (382) – magazyn **6.55** Barwy szczęścia (3393) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Program kulturalny **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (192) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (916): Do wesela się zagoi – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (473) **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Panna młoda (193) **18.15** Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (3393, 3394) (odcinki powtórkowe) **20.35** Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn **20.40** Przepis dnia – magazyn **20.50** Na dobre i na złe (996) **21.40** Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn **21.50** Na sygnale (918) Zespół Góry trafia na nastolatka z urazem klatki piersiowej i niewydolnością oddechową, a przy okazji do domu pełnego krwawych śladów i niebezpiecznych pułapek.

22.20 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn **23.20** Randka na zamówienie ******* – kom. USA/Kanada 2023 **0.50** Peaky Blinders (1, 2) – serial gangsterski Wielka Brytania 2013 **3.05** My Sunnyside – film dokum. Polska/USA 2025 **4.40** Na dobre i na złe (932)

D3

T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy **6.00** Nowy dzień – program informacyjno-publicystyczny **9.10** Malanowski i Partnerzy (428): Szybka randka **9.40** Wypasiona Kuchnia (6) **9.45** Malanowski i Partnerzy (429): Pechowy okup **10.15** Dlaczego ja? (1346, 1347) **12.20** Gliniarze Śląsk (7): Milczenie jest złotem **13.20** Gliniarze (956, 957): Ostatnia akcja / Czyste ręce

15.30 Wydarzenia **15.50** Pogoda **15.55** Gliniarze (1223) **16.55** Gliniarze Śląsk (8) **18.00** Pierwsza miłość (4244) **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.25** Wypasiona Kuchnia (10) **19.55** Milionerzy – teleturniej **20.35** Piep*zyć Mickiewicza ******* – dram. obycz. Polska 2024 Reż. Sara Bustamante-Drodek, wyk. Dawid Ogrodnik, Weronika Książkiewicz Wyrzucony z uczelni pisarz i wykładowca podejmuje pracę polonisty w liceum. Pod jego opiekę trafia grupa zbuntowanych wyrzutków, którzy wydają się straceni dla systemu edukacji.

22.45 Aniołki Charliego: ****** Zawrotna szybkość – komedia USA 2003 Reż. Joseph McGinty Nichol, wyk. Cameron Diaz, Drew Barrymore, Lucy Liu **1.00** Laski na gigancie ******* – komedia obyczajowa USA/Kanada/Chiny 2017 **3.35** Ewa gotuje **4.15** Kabaretowa Ekstraklasa

D3

T

TVN

5.00 Zamieszkać na plaży (4) **5.40** Uwaga! (8082) **5.55** Ukryta prawda (1470) **6.50** Kuchenne rewolucje: Zajazd „Dwa Koguty”, Przędzel **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Doradca smaku (7) **11.30** Kuchenne rewolucje: Kamionki – „Fyrtel Smaków” / Bar „Kartuska”, Gdańsk **13.40** Ukryta prawda (1610-1611, 1756) – serial fab.-dok. Polska 2026

16.50 Szpital św. Anny (137) – serial obycz. Polska 2026 **17.55** Detektywi (338) **19.00** Fakty **19.40** Raport US Open – magazyn **19.55** Uwaga! – magazyn **20.15** Na Wspólnej (4274) – serial Polska 2026 **20.50** The Floor – teleturniej **21.30** Top Model – reality show **23.00** World Trade Center – film ******* katastroficzny USA 2006 Reż. Oliver Stone, wyk. Nicolas Cage, Michael Peña, Maria Bello Oparta na faktach historia akcji ratunkowej, która miała na celu uwolnienie dwóch policjantów uwiezionych pod gruzami wieżowców World Trade Center, które zawałyły się po zamachach terrorystycznych 11 września 2001 r.

1.30 Klara (3, 4) – serial kom. Polska 2024 **2.55** Uwaga! (8083) – magazyn publicystyczny **3.15** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (5, 6): Krwawy sport / Śmierć i dziewczyna – serial kryminalny USA/Kanada 2009

D3

T

TVN 7

6.50 Szkoła (437, 438) **8.45** Ukryta prawda (1381, 1531, 1532) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (670-672) **13.55** Detektywi (122) **15.00** Szpital (868, 869) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (550) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (2) **19.00** Ukryta prawda (1682) **20.00** Hotel Paradise (9) **21.00** ********* Krwawy diament – dramat USA/Niemcy/W. Brytania 2006, reż. Edward Zwick, wyk. Leonardo DiCaprio **0.00** ********* Epidemia strachu – film sens. USA 2011, reż. Steven Soderbergh, wyk. Matt Damon **2.20** Hotel Paradise (8) **3.15** Wrota piekła (1)

D3

T

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (21, 22) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (130) **8.55** Policjantki i policjanci (603-605) **11.55** Na ratunek 112 (1085, 1086) **12.55** Trudne sprawy (887-889) **15.55** Policjantki i policjanci (1442) **17.00** Trudne sprawy (1359) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (80) **19.00** Policjantki i policjanci (1443) **20.00** Wypasiona Kuchnia (9) **20.05** Uroczysko (267) **20.40** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1046) **21.40** Sprawiedliwi. Trójmiasto (163) **22.50** Opowiem ci o zbrodni: Katarzyna Puzyńska – Nie ma sprawy **23.25** ******* Za ciosem – film akcji USA/Hong. 1998

D3

T

TVP Kultura

9.00 Polskie drogi (10) **10.40** ********* Pograbek – dramat Polska 1992 **12.05** Była sobie muzyka – film dok. Fr. 2020 **13.15** Alternatywy 4 (4) **14.30** ******* Szczęśliwy brzeg – film obyczaj. Polska 1983 **16.20** Polskie drogi (11) **18.15** Kolekcja **18.30** Informacje kulturalne **18.55** Rawhide (61) **20.00** ********* Szabla od komendanta – kom. Polska 1996 **21.55** Golas, absolutnie! – film dok. Polska 2016 **23.00** ********* Godland – dramat Dania/Isr./Fr. 2022 **1.35** ********* Mroźny peppermint – thriller Hiszp. 1967

D3

T

TV Trwam

11.10 Mateczniki polskości **11.25** Jestem mamą **12.03** Informacje **12.20** Głos serca (96) **13.05** W gotowości **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Muzyczne chwile **14.30** Ulmowie. Świadectwo sprawiedliwych **15.00** Moja wyspa wiały **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Na zdrowie **16.30** Rozmowy o edukacji **17.00** Po stronie prawdy **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Bóg z nami **19.45** Modlitwa z tel. udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasno-górski **21.40** Polski punkt widzenia

D3

T

TVP Sport

8.15 Jeździectwo: MP w skokach p.p. w Jaskowie **10.00** Lekkoatletyka: Palio Città della Quercia **11.55** Magazyn Betlic 2. Ligi **12.30** Losowanie STS Pucharu Polski **13.10** Kto wygrał mecz **14.20** Piłka kobiet **15.15** Piłka nożna: MŚ kobiet do lat 20: Polska – Meksyk **17.20** Pełnosprawni **17.50** Żużel: TAURON Indywidualne Mistrzostwa Europy w Güstrowie **19.55** Piłka nożna: Mecz Legend w Chorzowie: Polska – Anglia **22.00** Sportowy wieczór **22.25** Lekkoatletyka: Diamentowa Liga – Memoriał Kamili Skolimowskiej

D3

T

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (3, 4) **8.00** Kobra – oddział specjalny (5, 6) **10.00** Zaklinaczka duchów (87) **11.00** Kotka (26) **12.00** Nie igraj z aniołem (157) **13.00** Wspaniałe stulecie (91) **14.00** Kurierzy (76) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (734, 735) **17.00** Kurierzy (77) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1016, 1017) **20.00** ******* Księga luster – thriller USA/Australia 2024 **22.10** ******* Minuta po śmierci – thriller USA 2022 **0.00** ******* Podróż z diabłem – film akcji USA/Kolumbia 2019 **1.55** Dzielnica strachu (468)

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 10 Września

D3

T

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Pełnia wiary **8.00** Serwis Info **8.10** Pogoda Info **8.20** Zaraz wracam (137) **9.00** Ranczo (1): Spadek **10.00** Komisarz Alex (314): Patrz w górę **11.00** Ojciec Mateusz (257): Cytryny **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** To się opłaca (234) **12.55** Niezwykła Australia (2): Dzikie wybrzeża – serial dok.W. Bryt. **14.00** Spłątane losy (42)

15.00 Serwis Info – magazyn **15.10** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka **16.00** Dziedzictwo (1026) **16.50** Zapowiedź Teleexpressu **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? **18.05** Klan (4730) **18.40** Akacyjowa 38 (953) **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Ojciec Mateusz (451)

Spokój, który Sonia odzyskała dzięki terapii, burzy niespodziewane pojawienie się dawno niewidzianej siostry mającej za sobą konflikty z prawem. Następnego dnia Sonia zostaje znaleziona martwa.

21.25 Sprawa dla reportera **22.30** Czas niedokony (1) – serial obycz. Polska 2024 Reż. Dariusz Gajewski, wyk. Piotr Trojan, Agnieszka Mandat, Piotr Cyrwus **23.25** Gra z Cieniem (14) – serial krym. Polska 2026 **0.25** Morderstwa w Cognac ******* – film krym. Francja 2020 **2.10** Magazyn Ekspresu Reporterów **3.15** Sprawa dla reportera

D3

T

TVP 2

5.35 M jak miłość (1835) **6.25** Operacja zdrowie (21): Bielactwo **6.55** Barwy szczęścia (3394) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Jedzenie ma znaczenie (25) **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (193) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (917): Samochód pułapka – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (474) – telenowela Hiszp. 2023 **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Panna młoda (194) – serial obycz. Turcja 2024 **18.15** Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (3394, 3395) (odcinki powtórkowe) **20.40** Postaw na milion **21.40** Europa da się lubić – nowe pokolenie (1) **22.40** Herkules ******* – film przygod. USA 2014 Reż. Brett Ratner, wyk. Dwayne Johnson, Ian McShane, John Hurt Herkules traci żonę i córki. Aby zagłuszyć cierpienie, z sześcioma kompanami toczy krwawe bitwy. Król Tracji wynajmuje ich, by uczynili z jego żołnierzy najpotężniejszą armię świata.

0.25 Rodzinka.pl (317): Don Giovanni – serial komed. **1.05** Nadzieja – melodramat ******* Norw./Szwecja/Dania 2019 **3.15** Akacyjowa 38 **4.35** Na dobre i na złe (933)

D3

T

Polsat

6.00 Nowy dzień **9.10** Malanowski i Partnerzy (430): Ironia losu **9.40** Wypasiona Kuchnia (7) – serial kom. Polska 2026 **9.45** Malanowski i Partnerzy (431): Ziemia obiecana **10.20** Dlaczego ja? (1348, 1349) **12.25** Gliniarze Śląsk (8): Ciche miejsce **13.25** Gliniarze (958): Żywy lub martwy **14.25** Studio sport **14.50** (L) Siatkówka: Mistrzostwa Europy mężczyzn: Polska – Portugalia – transmisja

16.55 Gliniarze Śląsk (9): Zły czas, złe miejsce – serial krym. Polska 2026 **18.00** Pierwsza miłość (4245) – serial Polska 2026 **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.25** Wypasiona Kuchnia (11) **19.55** Milionerzy – teleturniej **20.30** Nasz nowy dom **21.40** Zdrada (2) – serial krym. Polska 2023 **22.55** Plan lotu ******* – thriller USA 2005 Reż. Robert Schwentke, wyk. Jodie Foster, Peter Sarsgaard, Sean Bean Kyle dopiero co straciła męża. Teraz z pokładu samolotu, którym wraca do domu, znika bez śladu jej sześciolatnia córka. Według załogi dziewczynki nie było na pokładzie.

1.00 Piep*zyć Mickiewicza ******* – dram. obycz. Polska 2024 Reż. Sara Bustamante-Drozdek, wyk. Dawid Ogrodnik, Weronika Książkiewicz, Joanna Liszowska **3.20** Nasz nowy dom **4.25** Kabaretowa Ekstraklasa **4.40** Disco gramy!

D3

T

TVN

5.15 Nauka jazdy (21) **5.40** Uwaga! (8083) **5.55** Ukryta prawda (1471) **6.50** Kuchenne rewolucje: Warszawa – bar mleczny **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Doradca smaku (8) **11.30** Kuchenne rewolucje: Barlinek – „Limba” / Restauracja „Trops”, Płońsk **13.40** Ukryta prawda (1612-1613, 1757) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.50 Szpital św. Anny (138) – serial obycz. Polska 2026 **17.55** Detektywi (339) **19.00** Fakty **19.40** Raport US Open – magazyn **19.55** Uwaga! – magazyn **20.15** Na Wspólnej (4275) – serial Polska 2026 **20.50** The Floor – teleturniej **21.30** Kuchenne rewolucje: Warszawa – Pizra Marysin **22.40** Bogowie – dramat ******* obyczajowy Polska 2014 Reż. Łukasz Palkowski, wyk. Tomasz Kot, Piotr Głowacki, Szymon Piotr Warszawski Lata 80. XX w. Kardiochirurg Zbigniew Religa marzy o przeprowadzeniu operacji przeszczepu serca. Niestety, środowisko naukowe nieprzychylnie patrzy na jego nowatorskie pomysły.

1.05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (7): Zagubione dziewczyny – serial krym. USA/Kanada 2009 **2.10** Uwaga! – magazyn **2.30** Młode gliny (5, 6) **4.35** Bartosław Zmarzlik. Ścigając marzenia (1) – serial dok. Polska 2023

D3

T

TVN 7

6.50 Szkoła (440, 441) **8.45** Ukryta prawda (1382, 1533, 1534) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (673-675) **13.55** Detektywi (123) **15.00** Szpital (870, 871) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (551) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (3) **19.00** Ukryta prawda (1683) **20.00** Hotel Paradise (10) **21.00** ******* Maska – komedia USA 1994, reż. Chuck Russell, wyk. Jim Carrey, Cameron Diaz **23.15** Taskmaster **0.15** ******* Mission: Impossible – Dead Reckoning – film sens. USA 2023, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise **3.35** Hotel Paradise (9)

D3

T

TVP Kultura

9.00 Polskie drogi (11) **11.00** ******* Szczęśliwy brzeg – film obyczaj. Polska 1983 **12.50** Reżyserzy (4): Orson Welles **14.05** Alternatywy 4 (5) **15.10** ******* Ucieczka z kina „Wolność” – dramat spot. Polska 1990 **16.55** Kolumbowie (1) **18.00** Kulturalni (35) **18.55** Rawhide (62) **20.05** ******* Zakochani w Rzymie – komedia USA/Wł./Hiszp. 2012, reż. Woody Allen **22.10** ******* Szabla od komendanta – komedia obyczaj. Polska 1996, reż. Jan Jakub Kolski **0.05** ******* Pianista – dramat Austria/Fr./Niemcy 2001

D3

T

TV Trwam

12.20 Wykłady naukowe **12.50** Mateczniki polskości **13.00** Tu był Prymas – Kardynał Wyszyński w Studzienicznej **13.20** Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Brygada Świętokrzyska **15.00** Po stronie prawdy **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Z wędką nad wodę w Polskę i świat **16.35** Sól Ziemi **17.15** Muzyczne chwile **17.30** Odpowiedzialni za Kościół **18.15** Rozmowy niedokończone **19.00** Msza święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny

D3

T

TVP Sport

9.15 Żużel: TAURON Ind. ME w Güstrowie **11.20** (L) Koszykówka: MŚ kobiet w Berlinie: Ćwierćfinał (1) **13.45** Kamera TVP Sport **14.20** (L) Koszykówka: MŚ kobiet w Berlinie: Ćwierćfinał (2) **16.45** Karate: Champion of Champions w Tokio **17.35** (L) Koszykówka: MŚ kobiet w Berlinie: Ćwierćfinał (3) **20.00** Kamera TVP Sport **20.35** (L) Koszykówka: MŚ kobiet w Berlinie: Ćwierćfinał (4) **22.45** Sportowy wieczór 23.15 Ring TVP Sport **0.15** Koszykówka: MŚ kobiet w Berlinie: Ćwierćfinał

D3

T

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (4, 5) **8.00** Kobra – oddział specjalny (6, 7) **10.00** Zaklinaczka duchów (88) **11.00** Kotka (27) **12.00** Nie igraj z aniołem (158) **13.00** Wspaniałe stulecie (92) **14.00** Kurierzy (77) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (736, 737) **17.00** Kurierzy (78) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1017, 1018) **20.00** ******* Lot 93 – dramat USA/W. Bryt./Fr. 2006 **22.15** ******* Nalot na Bin Laden – film sens. USA 2012 **0.15** ******* Zielona stręła – film sens. W. Bryt./Francja/Hiszpania/USA 2010

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 11 Września

DVB-T

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.20** Okrasa łamie przepisy **9.00** Ranczo (2): Goście z zaświatów **10.05** Komisarz Alex (5): Pod ulicami Łodzi **11.00** Ojciec Mateusz (258): Zabójczy instyngt **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Piękno i uwodzenie w przyrodzie – film dokumentalny **14.00** Spłątane losy (43)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1027)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Klan (4731)
Leokadia wprowadza się do Uli, aby pomóc jej w opiece nad dziećmi. Obiecuje Piotrusiowi wspólne wyjście na wrotki, jednak ich plany krzyżują koledzy ze szkoły, którzy dokuczają chłopcu.
18.40 Akacjaowa 38 (954)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Konflikt (1): Inwazja – miniserial Finlandia 2024
21.30 Przysięga Ireny
*** – dramat wojenny Polska/Kanada 2023
Reż. Louise Archambault
23.40 Depresja gangstera
*** – komedia kryminalna USA/Australia 1999
Reż. Harold Ramis, wyk. Robert De Niro

1.30 Polowanie
*** – thriller Polska 2023
3.40 Morderstwa w Cognac
*** – film krym. Francja 2020

DVB-T

TVP 2

5.30 M jak miłość (1836) **6.20** Anna Dymna – spotkajmy się (446) **6.55** Barwy szczęścia (3395) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Operacja zdrowie (84) **12.25** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (194) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (918): Noc morderczych żądań – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (475)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej, prowadz. Karol Strasburger
17.20 Panna młoda (195) – serial obycz. Turcja 2024
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3395-odcinek powtórkowy, 3396) – serial Polska 2026
20.40 Kocham Cię, Polsko! (1) – quiz Polska 2026
22.15 Obłąd – 25-lecie Patrycji Markowskiej: Akustycznie – koncert Polska 2026
0.20 The Strenger (1-opis, 2) – serial krym. W. Bryt. 2020
Reż. Daniel O'Hara, wyk. Kai Alexander, Jacob Dudman, Richard Armitage
Adam wiedzie spokojne życie z żoną Corinne i dwoma synami. Pewnego dnia nieznajoma wyjawia mu sekret jego żony. Adam postanawia to zbadać i żąda od Corinne wyjaśnień.

2.30 Randka na zamówienie
*** – komedia obyczajowa USA/Kanada 2023
Reż. Lucie Guest

DVB-T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program promoc.-reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.40** Ewa gotuje (577) – magazyn kulinarny **12.20** Gliniarze Śląsk (9): Zły czas, złe miejsce – serial kryminalny Polska 2026 **13.20** Gliniarze (958, 959): Żywy lub martwy / Interwencja – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1223): Prawda leży w ośrodku – serial fab.-dok. Polska 2026
16.55 Gliniarze Śląsk (10)
Na leśnym parkingu znalezione zostają zwłoki brutalnie zamordowanej kobiety. Śledztwo prowadzi do podmiejskiego klubu. Sytuacja komplikuje się, kiedy porwana zostaje działająca na własną rękę Marta.
18.00 Pierwsza miłość (4245) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.25 Wypasiona Kuchnia (12) – serial kom. Polska 2026
19.55 Twoja twarz brzmi znajomo – Polska 2026
22.05 Egzorcysta papieża
*** – horror USA/Hiszpania/ Wielka Brytania 2023
Reż. Julius Avery, wyk. Russell Crowe

0.30 Wodny świat
*** – film sf USA 1995
Reż. Kevin Reynolds, wyk. Kevin Costner

3.20 Nasz nowy dom

DVB-T

TVN

5.05 Zamieszkać na plaży (5) **5.40** Uwaga! (8084) – magazyn **5.55** Ukryta prawda (1472) **6.50** Kuchenne rewolucje: Górki Wielkie – Dziupla u Wuję **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.25** Kuchenne rewolucje: Chorzów – bistro „AE” / Restauracja „W podwórku”, Ceglów **13.40** Ukryta prawda (1614-1615, 1758) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.50 Szpital św. Anny (139) – serial obyczaj. Polska 2026
17.55 Detektywi (340): Bezradna – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026

19.00 Fakty
19.35 Raport US Open – magazyn
19.50 Uwaga! – magazyn
20.00 Igrzyska śmierci
*** – film sf USA 2012
Reż. Gary Ross, wyk. Jennifer Lawrence, Josh Hutcherson, Elizabeth Banks
W totalitarnym państwie Panem odbywają się krwawe igrzyska, których uczestnicy walczą o przetrwanie. Katniss Everdeen zgłasza się do udziału, aby uratować siostrę.

23.10 Wojna światów
*** – film sf USA 2005
Reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Cruise, Dakota Fanning, Miranda Otto

1.35 Kuba Wojewódzki
2.50 Uwaga! – magazyn
3.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (8): Na torze – serial kryminalny USA/Kanada 2009
4.10 Młode gliny (7) – serial krym. Polska 2026

DVB-T

TVN 7

6.50 Szkoła (443, 444) **8.45** Ukryta prawda (1383, 1535, 1536) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (676-678) **13.55** Detektywi (124) **15.00** Szpital (872, 873) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (552) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (4) **19.00** Ukryta prawda (1684) **20.00** **** Narodziny gwiazdy – melodr. muzycz. USA 2018, reż. Bradley Cooper, wyk. Lady Gaga, Bradley Cooper, Sam Elliott **22.45** **** Miłość wysokich lotów – dram. Kan. 2021, reż. Christie Will Wolf, wyk. Jessica Lowndes **0.40** Hotel Paradise (10) **1.35** Wrota piekiel (2) **2.35** Fachowcy (8)

DVB-T

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (25, 1) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (132) **8.55** Policjantki i policjanci (609-611) **11.55** Na ratunek 112 (1089, 1090) **12.55** Trudne sprawy (893-895) **15.55** Policjantki i policjanci (1444) **17.00** Trudne sprawy (1361) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (437) **19.00** Wypasiona Kuchnia (11) **19.05** Policjantki i policjanci (1445) **20.05** A na obiad... (1) **20.20** Gwiazdy kabaretu (183, 182) **22.35** **** Misjonarz – thriller USA 2007, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, John Enos III **0.25** Opowiem ci o zbrodni (5, 6, 1, 2)

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 12 Września

DVB-T

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra (455) **8.20** Pełnosprawni (669) **8.50** Ranczo (3): Książd z inicjatywą **9.50** Felicita (1-3) **11.20** Ojciec Mateusz (259): Zły los **12.10** Dobre strony (1): Margaret, Tomasz Kot **12.30** **** Sze-ryf – western USA 1971 **14.25** Okrasa łamie przepisy (411): Soczewiaki, czyli soczewica na talerzu – magazyn

15.00 Rolnik szuka żony (1) – reality show Polska 2026
16.00 Zaraz wracam (138-opis, 139) – serial obyczajowy Polska 2026
Przypadkowe opublikowanie przez Grażynę prywatnych zdjęć Roberta wywołuje zamieszanie, ale strażak musi skupić się na poważniejszym problemie. Stan zdrowia małej Julki nagle się pogarsza.
17.00 Teleexpress
17.30 Ojciec Mateusz (451): Miłość na waga
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Komisarz Alex (322): Ocaleni – serial kryminalny
21.25 Ministerstwo
*** Niebezpiecznych Drani – komediodr. wojenny USA/W. Bryt./Turcja 2024
23.35 Brudny Harry
**** – film sensac. USA 1971
1.25 Przysięga Ireny
*** – dramat wojenny Polska/Kanada 2023
Reż. Louise Archambault, wyk. Sophie Nélisse

3.35 Jaka to melodia?

DVB-T

TVP 2

5.15 Barwy szczęścia (3392, 3393) – serial obyczajowy Polska 2026 **6.25** M jak miłość (1937) – serial obyczajowy Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Program publicystyczny **12.35** Informacje kulturalne (4182) **13.00** Panna młoda (195) – serial obycz. Turcja 2024 **14.00** Familiada – teleturniej, prow. Karol Strasburger **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.15 Szansa na sukces. Opole 2027: Reni Jusis – show
16.20 Na dobre i na złe (996) (odcinek powtórkowy)
17.20 Panna młoda (196)
18.15 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
19.10 Słowo na niedzielę
19.20 Rodzinka.pl (317-opis, 318): Don Giovanni / Pusia
Kuba walczy o związek z Sonią. Ludwik szczerze rozmawia z Natalią, przerywa im podejrzenie, że Magda rodzi. Adela staje się świadkiem rozmowy Jana z Ludwikiem. Zofia proponuje Kacprowi wspólne zamieszkanie.
20.30 The Voice of Poland (1): Przesłuchania w ciemno – Polska 2026
23.00 Program rozrywkowy
23.30 Postaw na milion
0.30 Teoria chaosu
*** – komediodr. USA 2008
2.00 Herkules
*** – film przyg. USA 2014
Reż. Brett Ratner, wyk. Dwayne Johnson, Ian McShane, John Hurt

3.45 Akacjaowa 38
4.40 Barwy szczęścia (3394)

DVB-T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.35** **** Jumanji: Następny poziom – film przyg. USA 2019, reż. Jake Kasdan, wyk. Dwayne Johnson, Kevin Hart, Jack Black **14.20** Studio sport **14.50** (L) Siatkówka: Mistrzostwa Europy mężczyzn w Bułgarii, Finlandii, Rumunii i Włoszech: Polska – Izrael

17.30 Awantura o kasę
18.50 Wydarzenia
19.15 Prezydenci i premierzy
19.25 Wypasiona Kuchnia (13) – serial kom. Polska 2026
19.55 Kabaret na żywo. Mądrzy i moralni. Nad mętną rzeką (2) – program rozrywkowy Polska 2026, prow. Robert Górski i Robert Korólczyk
22.00 Jurassic World: Dominion
*** – thriller USA/Chiny/ Malta/Japonia 2022
Reż. Colin Trevorrow, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Laura Dern

1.05 Nowe oblicze Greya
** – thriller USA/Chiny 2018
Reż. James Foley, wyk. Dakota Johnson, Jamie Dornan, Eric Johnson
Christian i Ana biorą ślub. Cieszą się każdym wspólnym dniem, codzienne obowiązki nie zniszczyły namiętności. Ale ich szczęściu zagraża były szef Any, który planuje zemstę.

3.25 Świat według Kiepskich (407, 408): Samotność w sieci / Kanalia
4.40 Disco gramy!

DVB-T

TVN

5.10 Nauka jazdy (29) – prog. rozrywkowy **5.40** Uwaga! (8085) – magazyn interwencyjny **5.55** Ukryta prawda (1473) **6.50** Kobieta na krańcu świata (2) – prowadzenie Martyna Wojciechowska **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.30** Dobrze zrobione w domu (4) – magazyn poradnikowy **11.35** Na Wspólnej (4272-4275) **13.35** MasterChef (1) – show Polska 2026

15.20 Lara Croft: Tomb Raider: ******* Kolebka życia – film przyg. USA/Niemcy/ Jap./W. Bryt./Hongk. 2003
Reż. Jan de Bont, wyk. Angelina Jolie, Gerard Butler, Ciarán Hinds
Lara musi odnaleźć puszkę Pandory – naczynie skrywające siły, które mogą zagrażać ludzkości, zanim trafi do rąk dr. Reissa, prowadzącego badania nad bronią biologiczną

17.55 Taskmaster (2) – program rozrywkowy Polska 2026

19.00 Fakty
19.35 Raport US Open – magazyn
19.45 Azja Express (2) – reality show Polska 2026
21.35 Wiek Adaline – melodramat
**** USA/Kanada 2015
Reż. Lee Toland Krieger, wyk. Blake Lively, Michiel Huisman, Harrison Ford

23.50 To – horror USA/Kan. 2017
**** Reż. Andy Muschietti, wyk. Bill Skarsgård, Jaeden Martell, Sophia Lillis

2.40 Uwaga! – magazyn
3.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (9): Pełnia
4.10 Młode gliny (8)

DVB-T

TVN 7

6.55 **** Tajna baza – kom. USA 2022
9.05 The Floor (1) **10.20** Ukryta prawda (1527) **11.20** Mówię Wam (4) **12.35** Ukryta prawda (1638, 1529) **14.35** Szpital św. Anny (57, 58) **15.25** Detektywi (120) **17.40** ** Geostorm – film sens. USA 2017, reż. Dean Devlin, wyk. Gerard Butler **20.00** **** Okup – film sens. USA 1996, reż. Ron Howard, wyk. Mel Gibson, Rene Russo **22.35** **** Nico: Ponad prawem – film sens. USA 1988, reż. Andrew Davis, wyk. Steven Seagal **0.40** **** Morderstwo w Białym Domu – film sens. USA 1997 **2.55** Wrota piekiel (2)

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

DVB-T

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (211) **7.00** Galileo (1150, 1151) **9.05** #Jesteśmy-DlaDzieci (344) **9.30** A na obiad... (1) **9.35** Galileo (1152, 1206, 1207) **12.40** Mini Galileo (194) **12.55** **** Ponad wszystko – dramat USA 2017, reż. Stella Meghie, wyk. Amandla Stenberg, Nick Robinson **14.55** Policjantki i policjanci (1431-1434) **19.00** Wypasiona Kuchnia (12) **19.05** Policjantki i policjanci (1435) **20.05** A na deser... (11) **20.20** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1044-1047): Cela nr 13 / Wisielce / Bliscy / Tunel **0.25** Gwiazdy kabaretu (180, 181)

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

BEZPŁATNE LEKI

Rosną koszty programu darmowych leków. Jak wynika z danych Narodowego Funduszu Zdrowia, w 2025 r. państwo wydało na ten cel prawie 10 miliardów złotych

Seniorzy mogą stracić część darmowych leków. Zagrożone 1500 pozycji

Już za miesiąc mają zmienić się zasady, według których dzieci i seniorzy mogą korzystać z bezpłatnych leków. Rozpatrywane są różne warianty.

Katarzyna Wąs-Zaniuk

Seniorom po 65. roku życia oraz dzieciom i młodzieży do 18 lat przysługują leki w ramach programu refundacyjnego. Aby skorzystać z tego wsparcia, muszą zostać spełnione trzy warunki: pacjent musi należeć do uprawnionej grupy wiekowej, przepisany preparat znajduje się w wykazie „D1” lub „D2” refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego bądź wyrobów medycznych, określonym w obwieszczeniu ministra zdrowia.

Na wykazie znajdują się między innymi preparaty stosowane w leczeniu alergii, cukrzycy, nadciśnienia, chorób układu oddechowego, wybrane szczepionki. Ponadto można otrzymać leki hormonalne, leki o działaniu przeciwbakteryjnym, przeciwrzybiczym, przeciwbólowym czy przeciwzakaznym.

Jak informuje „Gazeta Prawna”, Ministerstwo Zdrowia analizuje zmiany, które mogą znacząco wpłynąć na kształt programu bezpłatnych leków dla osób po 65. roku życia. Wśród rozważanych wariantów zna-

lazły się takie, które zakładają wykreślenie z listy nawet ponad 1500 produktów. Nowe zasady miałyby zacząć obowiązywać stopniowo od 1 października 2026 roku.

Powód? Coraz wyższe koszty programu darmowych leków. Jak wynika z danych NFZ, w 2025 r. państwo wydało na ten cel prawie 10 mld zł. Co ciekawe, liczba pacjentów korzystających z bezpłatnych recept wzrosła od 2023 r. jedynie o 4,4 proc., podczas gdy wydatki zwiększyły się aż o jedną czwartą.

Urzednicy zwracają uwagę, że w ramach programu refundowane są często leki zawierające tę samą substancję czynną, ale sprzedawane pod różnymi nazwami i w bardzo różnych cenach. W praktyce oznacza to, że za podobne leczenie Narodowy Fundusz Zdrowia niekiedy płaci wielokrotnie więcej tylko dlatego, że pacjent otrzymuje droższy preparat.

Symbol S nie wystarczy

Jednym z warunków otrzymania darmowego leku przez seniora jest symbol S na receptce.

Ponadto przepisany medykament musi się znajdować w specjalnym wykazie leków refundowanych, który ustala Ministerstwo Zdrowia.

Ministerstwo Zdrowia przekonuje, że ewentualne zmiany nie mają polegać wyłącznie na szukaniu oszczędności. Przy aktualizacji wykazu mają być brane pod uwagę nie tylko ceny leków, ale również to, jak często są one stosowane przez pacjentów, czy mają tańsze odpowiedniki oraz jakie znaczenie mają dla bezpieczeństwa lekowego kraju.

Pod uwagę może być brana także produkcja leków w Polsce. Resort chce również odchodzić od stosowania jednej zasady dla całej listy i analizować poszczególne grupy leków oddzielnie. Oznacza to, że inne kryteria mogą zostać zastosowane np. wobec leków kardiologicznych, a inne wobec preparatów stosowanych w leczeniu cukrzycy czy chorób przewlekłych.

Jeśli weźmiemy pod uwagę analizowany wariant C2, liczba produktów objętych analizą spadłaby z 3621 do 3051. Oznacza to usunięcie 570 pozycji, czyli pozostawienie około 84,3 proc. analizowanych produktów. Jednocześnie zachowane zostałyby wszystkie 354 analizowane substancje czynne. Według przedstawionych szacunków taki wariant mógłby przynieść około 440,7 mln zł oszczędności.

Znacznie większą redukcję zakłada wariant F'1. Jak informuje GP, liczba produktów zmniejszyłaby się w nim z 3616 do 2065, czyli zniknęłoby ponad 1500 pozycji. Mimo tak dużego ograniczenia liczby preparatów zachowane miałyby zostać wszystkie z 351 analizowanych substancji czynnych.

PROFILAKTYKA

Niektórzy piją te wody bez umiaru, a to fatalny błąd. Mogą być przykre konsekwencje

Katarzyna Wąs-Zaniuk

Wody lecznicze od lat są jednym z filarów polskiego lecznictwa uzdrowiskowego. Kuracje pitne warto jednak prowadzić według zaleceń lekarza.

W południowej Polsce znajduje się większość krajowych uzdrowisk i miejscowości dysponujących zasobami wód leczniczych. Choć ich właściwości są wykorzystywane w terapii wielu schorzeń, eksperci podkreślają, że nie należy traktować ich jak zwykłej wody do codziennego nawadniania organizmu.

– Wody zdrojowe i lecznicze często traktujemy jak zwykłą wodę mineralną, skoro wypływa ze źródła i ma właściwości zdrowotne. Wydaje nam się, że można ją pić bez ograniczeń. Woda lecznicza jest trochę jak naturalny preparat mineralny – znaczenie ma nie tylko jej skład, ale również dawka. Wody dostępne w miejscowościach uzdrowiskowych mogą zawierać bardzo duże ilości sodu, chlorków, wodorowęglanów, siarczanów, magnezu, wapnia, żelaza, fluorków czy jodków – tłumaczy dietetyk kliniczny, dr Patrycja Klósek-Bzowska.

Jak dodaje ekspertka, wypijanie ich w dużych ilościach przez cały dzień – zamiast zwykłej wody – nie jest dobrym pomysłem.

– W uzdrowisku naprawdę nie warto urządzać sobie „degustacji bez limitu”. Kieliszek czy kubeczek wody leczniczej to jedno, a zastąpienie nią całodziennego nawodnienia zupełnie co innego – zaznacza dr Klósek-Bzowska.

Szczególną ostrożność należy zachować w przypadku mocno zmie-

ralizowanych wód chlorkowo-sodowych.

– Mogą dostarczać bardzo dużo sodu. Dla zdrowej osoby jednorazowe wypicie takiej wody zwykle nie będzie problemem, natomiast regularne picie jej w dużych ilościach może być niekorzystne szczególnie dla osób z nadciśnieniem tętniczym, skłonnością do obrzęków, niewydolnością serca czy chorobami nerek. To zdecydowanie nie są wody, którymi powinniśmy na co dzień „nawadniać się” jak zwykłą wodą – mówi dr Patrycja Klósek-Bzowska.

Uważać warto również na wody bogate w siarczany i magnez, ponieważ w większych ilościach mogą działać przeczyszczająco.

– Efektem mogą być biegunka, dolegliwości jelitowe, a przy znacznym spożyciu również zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej. Co więcej, przyspieszenie pasażu jelitowego może wpływać na wchłanianie niektórych przyjmowanych leków – zaznacza specjalistka.

Osobną grupą są wody zawierające większe ilości jodu czy fluoru. – Tutaj również nie warto kierować się zasadą „im więcej minerałów, tym zdrowiej”. Przykładowo wody jodkowe mogą wymagać szczególnej ostrożności u osób z niektórymi chorobami tarczycy – przyznaje dietetyk.

Najważniejsza zasada jest prosta: wody lecznicze, mimo swoich prozdrowotnych właściwości, nie są przeznaczone do picia bez ograniczeń. Każda z nich ma określone wskazania zdrowotne, ale w niektórych przypadkach może również nie być zalecana. Jeśli przy źródle znajduje się informacja dotycząca zalecanej ilości czy sposobu picia, warto jej przestrzegać.

Wiele nie znaczy lepiej. Wody lecznicze nie mogą być źródłem codziennego nawadniania

Chrobry grał w dziesiątkę, ale i tak Legniczanie nie dali rady wygrać tego spotkania

PIŁKA NOŻNA LEGNICZANIE POZA PUCHAREM. KIBICE NIE BYLI SZCZĘŚLIWI...

Podwójne derby Miedzi z Chrobrym i tylko 1 pkt

Redakcja
Legnica

W środę Miedź Legnica przegrała z Chrobrym Głogów w eliminacjach Pucharu Polski. W sobotę zremisowała w 7. kolejce Betclac 1. Ligi.

W ligowych zmaganiach Miedź zdobyła jeden punkt dzięki golowi w dodatkowym czasie gry. Lecz trzeba dodać, że od 27 minuty grała w osłabieniu. Wtedy bowiem Igor Maliszewski sfaulował taktycznie Kelechukwu Ibeto i został najpierw

ukarany żółtą kartką. Potem jednak sędzia Mateusz Piszczelok poszedł obojętnie sytuację na monitorze VAR i zmienił decyzję, dając czerwoną kartkę młodzieżowcowi Miedzi.

Gra w osłabieniu niespecjalnie wpłynęła na przebieg gry. Miedź nadal próbowała atakować, ale brakowało i tak konkretów zarówno z jednej, ani drugiej strony, przez co do przerwy było bez goli.

Dopiero w 77 minucie po zamieszaniu w polu karnym gospodarzy Sebastian Stróziński zagrał do Jakuba Lisa, ten przełożył sobie piłkę

i mocnym uderzeniem otworzył wynik spotkania, dający przewagę Chrobremu.

W szóstej minucie dolichzonego czasu po wrzutce z lewej flanki Grudzińskiego na 5 metrów znalazł się Marcel Mansfeld i wyrównał rzutem na taśmę.

Skład Miedzi: Ivan Lucić-Mateusz Grudziński, Igor Maliszewski, Asier Córdoba (76' Mateusz Bochnak), Daniel Stanlik (76' Kristian Fućak), Igor Korczakowski (46' Milos Jović), Wojciech Hajda, Myroslav Mazur, Zvonimir Petrović, Kamil Antonik (76' Gustaf Norlin), Karol

Noiszewski (87' Marcel Mansfeld). Mecz obserwowano 3612 kibiców.

Parę dni wcześniej, 2 września, w I rundzie STS Pucharu Polski Miedź przegrała u siebie z Chrobrym 0:1. Wynik ten oznacza odpadnięcie zielono-niebiesko-czerwonych z tych rozgrywek. W kadrze meczowej zabrakło Juliusza Letniowskiego i Jakuba Serafina z powodu kontuzji.

Po sobotnim remisie Miedź Legnica ma 14 punktów i spadła z pozycji lidera 1. Ligi na drugie miejsce. Kolejny mecz w Gdańsku z Lechią, 13 września.

Zagłębie pojechało na mecz z Regułą, ale bez dyrektora

Piotr Janas
Legnica

W poniedziałek o godz. 18 KGHM Zagłębie Lubin grało z Wieczystą Kraków na wyjeździe w ramach 7. kolejki PKO Ekstraklasy.

Ogromne zamieszanie towarzyszyło Zagłębiu Lubin w ostatnich dniach. Podczas tzw. deadline day, czyli ostatniego dnia okna transferowego w topowych ligach w Europie, zamykającego się o północy z 1 na 2 września. Miedziowi niemal do końca negocjowali warunki sprzedaży Marcela Reguły do Borussia Dortmund, ale Niemcy - dosłownie i w przenośni za pięć dwunastą - dogadali się z londyńskim Arsenalem w sprawie wypożyczenia Ethana Nwaneri ego.

Nie pierwszy i nie ostatni raz jakiś transfer wysypał się na ostatniej prostej, ale nikt - włącznie z samym zainteresowanym - nie spodziewał się, że może to oznaczać zwolnienie dla dyrektora sportowego Zagłębia Rafała Ulatowskiego. Ten po przy-

ściu do pracy następnego dnia otrzymał wypowiedzenie.

- Wiele okoliczności na to miało wpływ. Pewna formuła się wyczerpała i uznałem, że nasza dalsza współpraca nie ma racji bytu - powiedział prezes Zagłębia Paweł Jeż na antenie „Canal+Sport”.

Tajemnicą Poliszynela jest, że prezes klubu miał w kalkulowany w budżet transfer jednego z wychowanków tego lata i ta decyzja jest najprawdopodobniej desperacką próbą ratowania własnej posady, która - jak nieoficjalnie dowiedziała się „Gazeta Wrocławska” - jest poważnie zagrożona.

Z pewnością nie poprawił jej też ostatni mecz w STS Pucharze Polski. W ubiegły wtorek Zagłębie skompromitowało się odpadając już w 1. rundzie ze średniakiem IV grupy III ligi, jakim jest Siarka Tarnobrzeg. Trener Leszek Ojrzyński zapowiedział po tamtym blamażu wyciągnięcie konsekwencji wobec zawodników.

Mecz w Krakowie rozegrano już po oddaniu tego wydania „Panoramy” do druku.

Do kadry meczowej Miedziowych wraca Marcel Reguła, który ostatecznie nie odszedł z klubu

HISTORIA PRL

Jak Polska Ludowa zbudowała „Tysiąc szkół na Tysiąclecie”

Nie do końca wiadomo, czy autorem hasła był osobiście tow. Władysław Gomułka. Ale faktem jest, że do wybudowanych wówczas szkół poszedł właśnie kolejny rocznik polskich dzieci

Mariusz Grabowski

Masowy program budowy szkół był dla władz PRL pokazem sprawczości państwa. Był też sposobem ogarnięcia wyżu demograficznego lat 50. i propagandowo uderzał w Kościół, który szykował się do obchodów Tysiąclecia chrztu Polski.

Dzieło socjalizmu

Już w samym hasle „Tysiąc szkół na Tysiąclecie Państwa Polskiego” widać rozmach i polityczną wizję. Zgodnie z wielokrotnie powtarzaną legendą rzucił je osobiście ówczesny I sekretarz KC PZPR Władysław Gomułka 24 września 1958 r. na jednej z narad partyjnych. Jej tematem były przygotowania do millennium państwa polskiego.

Już w lutym 1958 r. Rada Państwa oraz Sejm ogłosiły państwowe obchody „Tysiąclecia Państwa Polskiego”. W uchwale Rady Państwa z 18 lutego 1958 r. podkreślano, że „uroczystości poświęcone Tysiącleciu państwowości polskiej staną się wielkim przeżyciem całego narodu, pogłębią w nim świadomość chlubnego historycznego dziedzictwa, wzmocnią poczucie odpowiedzialności za dalsze losy Ojczyzny, pomnożą siły wewnętrzne niezbędne dla urzeczywistnienia dzieła budownictwa socjalizmu”.

Jednocześnie masowa budowa szkół miała być twardą odpowiedzią na ogłoszoną przez Kościół w 1957 r. Wielką Nowennę. Sekretariat KC PZPR nazywał ją wprost „obłądnym programem wtrącania Polski w mroki obskurantyzmu”.

Gomułka wizjoner

25 września 1958 r., na spotkaniu I sekretarza partii z tzw. aktywem, czyli działaczami partyjnymi pracującymi w oświacie: nauczycielami, pracownikami administracji szkolnej, działaczami ZNP, przedstawiono konkrety.

Gomułka mówił, że planowana reforma musi skutkować przyspieszeniem budowy szkół. Dodał, że budowa „tysięcy nowych budynków szkolnych” będzie najlepszym sposobem uczczenia „obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego”. Kilukrotnie podkreślał, że wysiłek budowy nowych szkół musi być wspierany przez społeczeństwo. „Wysiłkiem całego narodu zbudujemy tysiąc szkół na Tysiąclecie” – zapowiadał.

Jednocześnie zapowiedział zmiany w edukacji: wydłużenie obowiązkowej nauki o dwa lata, m.in. poprzez przedłużenie nauki w szkole podstawowej do ośmiu lat.

Górnicy są ofiarni

Jak twierdzi historyk gospodarki dr Andrzej Zawistowski, prawdziwego kształtu hasła budowy tysiąca szkół nabrało 9 listopada 1958 r., gdy na podstawie decyzji Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu powołano Społeczny Fundusz Budowy Szkół Tysiąclecia. W kolejnych miesiącach powstały jego lokalne oddziały w poszczególnych województwach.

Jak dodaje, w rzeczywistości w wielu wypadkach zbiórki i czyny społeczne przy budowie szkół były wymuszane przez władze, np. poprzez wpłaty przy różnych czynnościach administracyjnych. Na Śląsku organizowano nawet „niedziele górnicze”, a dochód z darmowej pracy górników miał być przeznaczany na budowę szkół.

„Masowe zaangażowanie się ludzi w powojenne odgruzowywanie i porządkowanie miast było przejawem autentycznego zaangażowania społeczeństwa. Podobnie bywało z pracą na rzecz tysiąclecia – zwłaszcza w mniejszych miejscowościach. Ludzie widzieli sens swojej pracy i liczyli, że przyniesie ona wymierny efekt dla ich dzieci i wnuków” – zwraca uwagę Zawistowski.

Święto w Czeladzi

Oficjalnie pierwszą tysiąclatkę oddano do użytku w lipcu 1959 r. w Czeladzi. Zbudowali ją żołnierze likwidowanego wówczas Wojskowego Korpusu Górniczego. Szkole nadano imię gen. Karola Świerczewskiego. Jej budowa trwała zaledwie 260 dni.

Dlaczego pierwsza tysiąclatka powstała właśnie tam? Uznano, że Czeladź ma bogate tradycje walk rewolucyjnych. Drugim powodem był katastrofalny brak izb lekcyjnych w mieście, czyli jak pisali komunistyczni propagandyści – „spadek po faszystowskich rządach sanacji”.

26 lipca na otwarcie szkoły przybyli towarzysze Władysław Gomułka i Edward Gierek, szef struktur PZPR na Śląsku. „Fundatorom tej szkoły, pierwszej szkoły – pomnika dla uczczenia Tysiąclecia – żołnierzom Wojska Polskiego i górnikom kopalni »Czeladź« składam w imieniu KC PZPR i w imieniu własnym słowa najwyższego uznania i podziękowania” – brzmiał wpis Gomułki do książki pamiątkowej szkoły.

Statystyka na plus

Oblicza się, że wzniesiono 2791 szkół, w których było 21 tys. klas. Przygotowano 10 tys. miejsc w internatach i 20 tys. mieszkań dla nauczycieli. Powstały także 273 wiejskie ośrodki zdrowia, 23 przychodnie i dwa szpitale. Wszystkie tysiąclatki były niemal identyczne, wybudowane według tego samego, czasem lekko modyfikowanego projektu. Miały być bo-

wiem tanie i funkcjonalne. Władze wybrały technologię budowy z betonowych prefabrykatów, która pozwalała na szybkie wzniesienie prostych i powtarzalnych konstrukcji. Dominującym stylem był modernizm.

Jeden z projektantów, Tadeusz Binek, wspominał po latach: „Miały być tanie i funkcjonalne. Teraz wiele osób zarzuca, że są brzydkie. W końcu to nie miały być pałace. Przynajmniej jak się na nie patrzy, nikt nie ma wątpliwości, że to szkoły”. Każdy kompleks szkolny, prócz sal lekcyjnych, miał posiadać kuchnię, stołówkę, bibliotekę, oświetloną salę gimnastyczną i gabinet lekarski. W podziemiu często schron przeciwlotniczy. Obok zaplanowano boiska.

Cały naród buduje

Budowę szkół finansowano z kilku źródeł. Przede wszystkim ze Społecznego Funduszu Odbudowy Kraju i Stolicy, który wcześniej funkcjonował pod nazwą: Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy, oraz z Funduszu Budowy Szkół Tysiąclecia. Do programu zgłaszały się miasta szczebla wojewódzkiego, ale i te mniejsze, powiatowe.

Pieniądze szły także z datków społecznych. Do końca 1965 r. zebrano w ten sposób 8,5 mld zł. Wpłaty dokonywała także Polonia, która dzieliła się dolarami. W sumie uzbierano z jej składek blisko 210 tys. dolarów (dla zagranicznych wpłat na budowę szkół ustalano specjalny kurs dolara). Organizowano także zbiórki książek dla nowych szkół.

Znaleźć pozytyw

Prof. Marcin Kula doszukiwał się w projekcie i realizacji wielkiej budowy aspektów społecznie pozytywnych, choć podszytych ideologią. Jak pisał w artykule „Tysiąc szkół na Tysiąclecie. Akcja mimo wszystko mądrzejsza niż inne”, inicjatywa tysiąclatek wpisywała się w model modernizacji obciążonego niezliczonymi przypadłościami systemu komunistycznego.

„W końcu komunizm, a w tym PRL, był projektem modernizacyjnym. Z drugiej strony cały projekt oraz jego element, jakim było kształtowanie »nowego człowieka«, był fundamentalnie ułomny przez założenie, że można modernizować w ramach projektu, który dawało się streścić słowami »za twarz go i do socjalizmu«” – podsumowywał historyk.

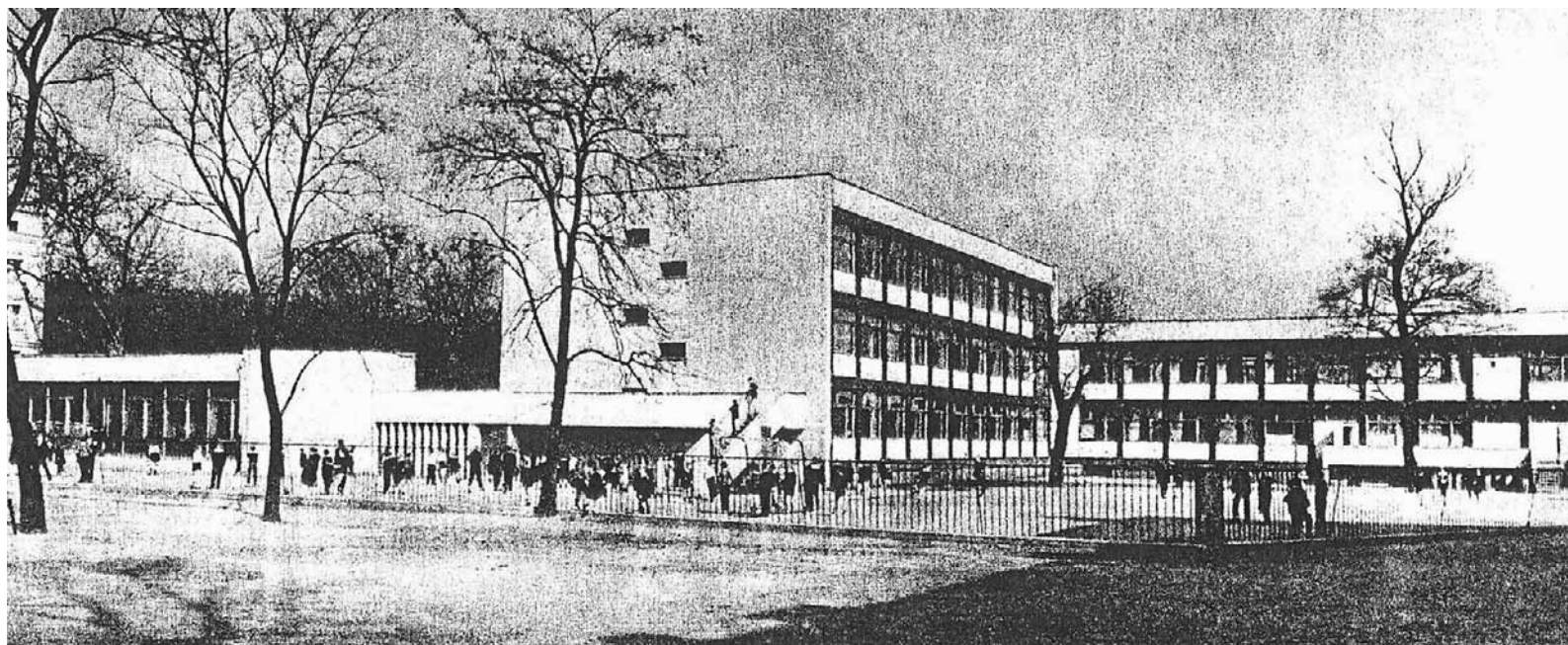
Prof. Jerzy Eisler dodaje: „Projektem sztandarowym PZPR było wybudowanie tysiąca szkół, co obok niezwykle bogatego programu rozrywkowego m.in. w kinach i telewizji, miało przyćmić Milenium Chrztu (...) Powstawały też Osiedla i Parki Tysiąclecia, zadrzewiano kraj, budowano wały przeciwpowodziowe”.

Gagarin w szkole

4 września 1965 r. w Warszawie przy ul. Ożarowskiej otwarto tysiąclatkę – pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego. Edward Ruszkowski, przewodniczący ówczesnego stołecznego komitetu Frontu Jedności Narodu, mówił tak: „Przed siedmiu laty cały naród, dla uczczenia obchodów państwa polskiego, podjął zobowiązanie wybudowania własnym wysiłkiem 1000 szkół-pomników. I oto obietnicy tej dotrzyaliśmy”. Szkoła otrzymała imię Hugona Kołłątaja.

W kolejnych miesiącach otwierano następne tysiąclatki. Zalecano, by na te uroczystości zapraszać znane osoby. Np. w Zielonej Górze w otwarciu szkoły wziął udział kosmonauta Jurij Gagarin, goszczący wtedy w Polsce. Patronami nowych placówek zostawali często komunistyczni bohaterowie, m.in. Paweł Finder, Małgorzata Fornalska czy Karol Świerczewski.

W przekazach propagandowych podkreślano, że tysiąclatki „są pełne słońca i radości”. Drukowano specjalne dodatki prasowe, a od maja 1966 r. emitowano nawet 10-minutową audycję radiową „Kwiaty Polskie – Radiokronika Tysiąclatek”, podczas której informowano społeczeństwo o osiągnięciach akcji.

Klasyczna tysiąclatka. Szkoła Podstawowa nr 71 im. Leona Kruczkowskiego we Wrocławiu

eprasa.pl bdb72dfc23